

14. PROPOSTA DE MESURES I ACCIONS

14. PROPOSTA DE MESURES I ACCIONS

La Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge, en l'article 11, apartat f, estableix que els catàlegs de paisatge incorporaran una proposta de mesures i accions necessàries per a assolir els objectius de qualitat paisatgística (exposats en el capítol 13 d'aquesta Memòria). Les mesures, tal com s'han concebut en el Catàleg, equivalen a criteris generals que contribueixen a l'assoliment dels objectius de qualitat paisatgística. Les accions corresponen a actuacions, projectes o iniciatives que, seguint els criteris establerts prèviament, també ajudin a l'assoliment dels objectius de qualitat paisatgística definits. En cap dels dos casos es tracta d'una llista exhaustiva, atès que l'assoliment de l'objectiu de qualitat paisatgística depèn en molts casos de dinàmiques que s'escapen de l'àmbit d'actuació del Catàleg de paisatge.

La proposta de mesures i accions ha de servir, entre altres propòsits, per a la definició de les directrius de paisatge que estableix la mateixa Llei del paisatge de Catalunya i que ha d'elaborar el Departament de Política Territorial i Obres Públiques per a la seva incorporació en el planejament territorial. Així, en l'article 12, la Llei del paisatge estableix que les directrius de paisatge són les determinacions que, basant-se en els catàlegs de paisatge, precisen i incorporen normativament les propostes d'objectius de qualitat paisatgística en els plans territorials. La Llei estableix que els plans territorials parcials i els plans directors territorials determinen els supòsits en els quals les directrius són d'aplicació directa, els supòsits en els quals són d'incorporació obligatòria quan es produeixi la modificació o la revisió del planejament urbanístic i els supòsits en els quals les actuacions requereixen un informe preceptiu de l'òrgan competent en matèria de paisatge. Els plans territorials parcials i els plans directors territorials també poden determinar quan les directrius de paisatge són recomanacions per al planejament urbanístic, per a les cartes del paisatge i per a altres plans o programes derivats de les polítiques sectorials que afectin el paisatge. En aquest darrer supòsit, els plans o els programes que s'aprovin han d'ésser congruents amb les recomanacions de les directrius de paisatge.

El present capítol, doncs, conté una proposta de mesures (criteris) i accions que poden contribuir a assolir cada un dels 18 objectius de qualitat paisatgística definits per tot l'àmbit territorial de les Comarques Gironines (capítol 13). Com s'ha comentat anteriorment, alguns dels criteris i accions proposats, per la seva naturalesa física i urbanística i la seva escala territorial, poden tenir una especial incidència en l'elaboració de les directrius de paisatge que han d'integrar-se en el planejament territorial. D'altres, poden generar, orientar i trobar la seva expressió en les diverses actuacions sectorials o en projectes d'escales més detallades.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 1

Uns assentaments urbans amb un creixement ordenat, respectuós amb la seva singularitat, amb perímetres nítids, dimensionat d'acord amb les necessitats reals i que no comprometi els valors del paisatge dels espais circumdants.

CRITERIS

Criteri 1.1.- Promoure una configuració compacta dels nuclis urbans ja consolidats i evitar l'aparició de teixits discontinus que fragmentin el paisatge.

Criteri 1.2.- Afavorir unes fronteres nítides i de qualitat entre els espais urbans i els espais agrícoles o naturals de les perifèries evitant la ubicació d'activitats no agrícoles per tal de preservar-ne la seva qualitat. Evitar la degradació d'aquestes fronteres creant franges de transició i límits clars.

Criteri 1.3.- Evitar les extensions urbanes que modifiquin figures, perfils i escenaris urbans tradicionals, particularment en els casos en que puguin contribuir a l'aparició de fenòmens de conurbació, carretera-aparador o continus de la façana litoral, definits en l'objectiu 1 (veure capítol 13).

Criteri 1.4.- Garantir un tractament específic dels processos d'extensió urbana per a la millora del paisatge en relació amb l'estratègia definida pel planejament territorial. Pel que fa als nuclis urbans que adopten estratègies de creixement mitjà o moderat, de compleció i millora del teixit urbà existent o de manteniment del caràcter rural, cal prioritzar la coherència amb l'estructura paisatgística preexistent (topografia, traces agro culturals i vegetació), la valoració paisatgística de les àrees de transició assentament-ús rural i la preservació del perfil paisatgístic dels nuclis (*skyline*). En el cas dels nuclis urbans on s'indiqui l'estratègia de creixement potenciat, cal optar per solucions que integrin l'estructura paisatgística preexistent en la nova forma urbana.

Criteri 1.5.- Els nuclis amb patrons d'assentament urbà definits en el catàleg i la resta de nuclis amb fesomia singular, definits en l'objectiu 1 (veure capítol 13) mostren estructures i perfils característics, perceptibles des de determinades àrees i recorreguts els quals constitueixen fites paisatgístiques que tenen una relació directa amb els respectius fons escènics. En aquests casos el desenvolupament urbà tant de rehabilitació com de nova obra ha de respectar aquests perfils o imatges i impedir, a través del planejament urbanístic, l'aparició d'elements volumètrics que els desfigurin.

Criteri 1.6.- Garantir un tractament acurat dels creixements urbanístics en les zones i nuclis de poblament disseminat presents a la Plana de la Selva, el Pla de Girona, els Terraprimers, l'Estany de Banyoles i les Valls d'Olot, per tal que aquests mantinguin el seu paisatge agroforestal articulat per masies.

Criteri 1.7.- Preservar l'encaix entre els espais oberts i els nous creixements respectant la singularitat del paisatge en les estructures preexistents, tenint en compte aquests dos aspectes:

1. Encaix amb l'estructura del paisatge preexistent:
 - a. Topografia.
 - b. Espais naturals inclosos en el mapa de valors naturals i ecològics (mapa 5). És recomanable integrar-los en els espais de cessió destinats a espais lliures.
 - c. Fragments de vegetació natural, especialment els elements configuradors de paisatge (bosc mixt, bosc caducifoli, bosc de ribera) inclosos en el mapa de valors estètics (mapa 6.1) del Catàleg. És recomanable integrar-los en els espais de cessió destinats a espais lliures.
 - d. Elements i estructures relacionades amb l'activitat agrícola reconeguts com a elements configuradors del paisatge, com són els murs de pedra seca, els paravents arbrats i els canals de reg, recollits en els objectius de qualitat paisatgística 6, 7 i 12 (veure capítol 13), i inclosos en el mapa de valors estètics (mapa 6.1).
 - e. Mosaics agroforestals i agraris, especialment els elements configuradors de paisatge (arrossars, fruiters de secà, fruiters de regadiu, conreus herbacis intensius, zona de closos i peces, zona d'horts) inclosos en el mapa de valors estètics (mapa 6.1).
 - f. Presència d'espais agraris d'elevat valor productiu (Baix Empordà, Alt Empordà, Vall d'en Bas) definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 (veure capítol 13), i inclosos en el mapa 10, de valors productius; i espais agrícoles singulars (pla de Martís, riera de Santa Coloma, arrossars de Pals, arrossars de Fortià i Sant Pere Pescador, arrossars de Bellcaire d'Empordà, Vall d'en Bas i Bianya) o espais agroforestals singulars (mosaic dels Aspres, mosaic de Terrades, mosaic de Terraprimers, mosaic de les Gavarres i mosaic de Brunyola, plans de Canet d'Adri), definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 (veure capítol 13), i inclosos en el mapa de valors estètics (mapa 6.3) del Catàleg.
 - g. Xarxes de camins. En aquest sentit, es vetllarà principalment per aquells itineraris recollits

en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13), i inclosos en els mapes de miradors i itineraris (mapes 4.1 i 4.2).

h. Elements històrics d'interès (masies, castells, ermites, fars, ponts, colònies industrials, etc.) especialment els inclosos en el mapa de valors històrics (mapa 7).

i. Espais de trobada de la població local.

2. La definició de la concepció i disposició dels usos, les edificacions i els espais de cessió per espais oberts en relació amb els següents aspectes estructurals:

a. La morfologia del teixit urbà adjacent:

I. Patrons urbans destacats (els Aspres, Plana de l'Empordà, l'Empordanet, Terraprims, Muntanya pirinenca i Litoral) i els nuclis amb fesomia singular definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 1 (veure capítol 13) i inclosos en els mapes de valors estètics (mapes 6.2 i 6.3).

II. Disposició dels carrers i de la resta de l'espai lliure.

III. Tipologia de l'edificació: forma, volums, materials i colors en relació amb les tipologies històriques presents a la zona.

b. Els límits i façanes del nou conjunt en relació amb el teixit urbà i l'espai lliure adjacent.

i. Garantir la permeabilitat física entre el nucli urbà i l'espai lliure, tot evitant la formació de barreres i afavorint la transició entre el nucli urbà i les zones d'espai lliure periurbanes.

ii. Tractament de façanes marítimes, fluvials i fronts agrícoles amb especial cura de garantir una transició amable (veure objectius de qualitat paisatgística 8, 14 i 18).

iii. En aquest espai de transició es localitzaran de manera preferent els sòls de cessió gratuïta i obligatòria i els sòls per a sistemes destinats a la formació d'àrees d'espai lliure.

c. El sistema de visuals que la nova extensió urbana genera.

i. Ordenar en funció de la presència de fons escènics i fites definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 17 i cartografiats en el mapa de valors estètics (mapa 6.3).

ii. Respectar el sistema de cromatismes de l'entorn, tant el natural com l'agrari o el teixit urbà preexistent, procurant una harmonització visual adequada.

Criteri 1.8. Incloure en les fitxes dels plans parcials urbanístics (PPU) previstos en els plans d'ordenació urbanística municipal (POUM) que impliquin nous creixements urbans un apartat específic de mesures paisatgístiques que faci explícits els elements definits en el criteri 1.7.

Criteri 1.9.- Planificar espais d'horta en les noves extensions urbanes. Aquests horts seran objecte d'una adequada ordenació paisatgística seguint les indicacions de la *Guia d'integració paisatgística d'horts urbans i periurbans* editada per la Direcció General d'Arquitectura i Paisatge del Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Es pot complementar amb mesures per protegir aquells espais agrícoles actius inserits aïlladament a l'interior del territori urbà o periurbà com elements que afegeixen qualitat paisatgística i ambiental, sobretot en els contextos urbans més densos.

Criteri 1.10.- Preservar a través dels instruments d'ordenació urbanística les fites i fons escènics definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 17 (veure capítol 13), i cartografiats en el mapa de valors estètics (mapa 6.3) del present Catàleg, visibles des dels nuclis condicionant les dimensions, volumetria i colors de les edificacions que poguessin afectar-la, i buscant traçats alternatius per a la implantació de les infraestructures. Això implica, entre altres mesures, limitar la construcció de nous edificis alts i singulars a aquells indrets dels nuclis urbans que afectin àmbits de visió o línies d'horitzó i afavorir aquells projectes que s'integrin en l'entorn i tinguin qualitat en el disseny.

Criteri 1.11.- Integrar paisatgísticament, a través dels instruments d'ordenació urbanística i els plans especials, els espais verds urbans (parcs, zones verdes, places, passeigs, etc.) en xarxes connectades amb els espais oberts circumdants, com ara en les anomenades vies verdes. Més enllà dels itineraris definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13), hauran de connectar itineraris paisatgístics de caràcter local i supramunicipal que enllacin la infraestructura viària rural, els components del medi natural i els teixits urbans, i que respectin, a més, els valors i elements paisatgístics indicats, la topografia i la morfologia del terreny prèvia.

Criteri 1.12.- Crear paisatges de silenci, a l'entorn de parcs, jardins, zones hospitalàries, etc., a través de murs vegetals o bé d'estructures topogràfiques, entre altres mesures.

Criteri 1.13.- Incorporar progressivament arbrat als carrers, passeigs i viari urbà en general, adaptant a cada cas les espècies arbòries adequades a l'amplada, orientació, la tipologia de vorera i requeriments generals del carrer, i prioritant l'ús d'espècies tradicionals de cada territori.

ACCIONS

Acció 1.1.- Fomentar la creació de parcs, horts periurbans i instal·lacions esportives per tal de facilitar una transició amable entre l'espai urbà i el no urbà.

Acció 1.2.- Impulsar projectes d'integració de les carreteres-aparador a les entrades al municipis, tenint en compte el cofinançament del Fons per a la protecció, gestió i ordenació del paisatge,

Acció 1.3.- Impulsar l'elaboració de plans especials per definir uns criteris d'ordenació paisatgística dels nuclis amb patrons paisatgístics singulars.

Acció 1.4.- Elaborar propostes de creació de parcs periurbans, mantenint els usos agrícoles existents i combinant-los amb espais, àrees i itineraris per a ús públic.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 2

Unes entrades dels nuclis urbans ordenades i projectades en relació amb el paisatge circumdant, amb uns passeigs arbrats recuperats i reestructurats com a elements caracteritzadors del paisatge.

CRITERIS

Criteri 2.1. Es preservaran els accessos arbrats als nuclis esmentats en l'objectiu de qualitat paisatgística 2 (veure capítol 13). En línies generals, en aquests accessos es tindrà en compte:

- Potenciar l'eix arbrat a partir de la seva consideració com a peces estructurals del paisatge, i com indicadors de la presència de l'assentament urbà.
- Comprendre que les plantacions arbrades al voltant dels nuclis no ha de ser sistemàtica sinó que s'hauria d'adaptar a cada cas en particular, a partir de l'establiment de distàncies convenients, longituds mínimes i seccions transversals adequades a la importància de la via en qüestió.
- Mantenir i promoure les fileres arbrades als accessos viaris amb espècies arbòries adaptades a l'indret.
- Analitzar l'estat dels arbres dels passeigs existents, tant des del punt de vista fitosanitari, com des del punt de vista tècnic, on s'analitzi l'ample dels escocells i la relació amb els paviments per tal que tinguin l'espai necessari pel seu creixement.
- Situar els arbres i podar-los de manera que respectin el gàlib previst a la carretera en tota la seva longitud.

Criteri 2.2. Els accessos arbrats als municipis citats en l'objectiu de qualitat paisatgística 2 (veure capítol 13) es consideraran àmbits d'actuació prioritària els accessos a Orfes, Fontanilles, pel nord a Ripoll, Maçanet de Cabrenys, Garriguella, pel sud a la Bisbal, pel nord a Banyoles, pel sud a Ribes de Freser, pel nord i per l'est a Castelló d'Empúries, Arbúcies, Sant Hilari Sacalm, i Girona per l'est.

Criteri 2.3. Es prioritzaran les actuacions encaminades a plantar, recuperar o mantenir fileres arbrades associades a infraestructures lineals de comunicació, seguint els objectius definits en el criteri 2.1, en aquells trams de carretera dels municipis citats en l'objectiu de qualitat paisatgística 3

(veure capítol 13). En aquests casos, caldrà un estudi de visibilitats des de les vies arbrades, que permeti garantir la seguretat dels conductors especialment en revolts i interseccions.

Criteri 2.4. Els accessos als nuclis urbans citats en l'objectiu de qualitat paisatgística 3 (veure capítol 13), per la necessitat de millora de la qualitat paisatgística, es consideraran àmbits d'actuació prioritària. Aquests accessos són els dels nuclis urbans de Girona (per Sarrià de Ter i per Fornells de la Selva), Figueres (per Vilatenim, per Santa Llogaia d'Àlguema i per Vilafant), Santa Coloma de Farners (per Sils), Platja d'Aro (per Castell d'Aro i per Sant Feliu de Guíxols), Ripoll (per Sant Joan les Abadesses), Campdevànol (per Ripoll), Olot (per les Tries, la carretera de la Canya i la carretera de Sant Joan les Abadesses), la Bisbal (per les dues entrades de la C-66), Banyoles (per Mata), Cornellà del Terri (a la C-66), Palol de Revardit (a la C-66), la Jonquera (N-II), Empuriabrava (C-66), Sta. Margarida a Roses (C-68), l'Escala (per Belcaire d'Empordà), Mont-ras (C-66), Medinyà (N-II), Lloret de Mar (per Vidreres), Blanes (av. d'Europa) i Hostalric (C-35).

Criteri 2.5. Es consideren bones pràctiques per a la millora dels accessos urbans, el soterrament de línies elèctriques i la integració paisatgística de les casetes que allotgen els transformadors elèctrics, la previsió d'itineraris per al trànsit de diferent tipus d'usuaris, l'eliminació gradual dels rètols publicitaris i dels suports obsolets, la regulació de mides, colors, materials i formes de la senyalització i de la retolació comercial, la incorporació d'arbrat i la rehabilitació d'elements patrimonials.

Criteri 2.6. Alguns municipis tenen relacions consolidades entre les entrades als respectius nuclis urbans i els fons escènics que els envolten i els doten de caràcter. En aquests municipis aquests valors escènics es faran més visibles si s'introdueixen tractaments paisatgístics i criteris especials de protecció als punts caracteritzadors de la imatge recognoscible del lloc. Això implica, per exemple, evitar la construcció d'edificis de gran d'impacte visual sobre perfils escènics característics a les entrades dels nuclis urbans.

Criteri 2.7. La revisió de tots els plans d'ordenació urbanística municipal dels municipis de les Comarques Gironines introduirà un apartat específic sobre el tractament paisatgístic del viari d'accés a les poblacions amb l'objectiu de garantir uns accessos als nuclis urbans ordenats i que facilitin la transició entre els espais oberts i els paisatges urbans, a la vegada que reforcin el caràcter i la identitat dels nuclis urbans als quals estan vinculats. Les mesures introduïdes perseguiran els següents objectius:

- Establir criteris d'ocupació i tipologia de l'edificació adjacent als principals viaris d'accés, a fi

de conformar una unitat visual i estètica prèvia i descriptiva del valor inherent del mateix nucli urbà, i els seus atributs morfològics i culturals.

- Considerar les zones dels vials d'accés i façanes construïdes amb àmplies perspectives visuals per tal d'introduir tractaments paisatgístics i criteris especials de protecció als punts caracteritzadors de la imatge reconeixible dels nuclis urbans.
- Estructurar les xarxes de corredors paisatgístics i la seva vinculació amb els nuclis urbans a través dels accessos i les connexions posteriors amb altres buits urbans (passeigs, bulevards, places, parcs urbans, parcs periurbans, i altres espais) atenent a la necessària connectivitat i continuïtat ecològica, social i visual.
- Integrar les entrades dels municipis de perfil carretera-aparador mitjançant mesures de requalificació de l'espai. Es tracta de dotar-les d'uns mínims infraestructurals i d'actuar per tal de minimitzar-ne l'impacte mitjançant estratègies d'ocultació i/o harmonització amb el paisatge circumdant.
- Remoure els elements que obstaculitzen les continuïtats visuals (rètols, alçades arbitràries d'edificació dispersa) en els punts d'interès descriptius de les qualitats urbanes. Per això caldran estudis de visuals concrets. Evitar que les noves extensions es disposin de manera seqüencial sobre les vies de comunicació i que l'edificació formi una façana del tipus carretera-aparador o de carretera-polígon industrial, que redueixen la qualitat paisatgística de la població.
- Minimitzar els espais degradats de les perifèries de les poblacions i eixos de comunicació.
- Determinar els usos no admesos i promoure accions de restauració.
- Gestionar i recuperar els espais agrícoles abandonats o de zones nues que no acullen cap activitat.
- Complir els criteris 3.6 i 3.7.

Criteri 2.8. La senyalització urbana serà l'adequada i coherent a les dimensions i característiques del nucli.

ACCIONS

Acció 2.1.- Impulsar projectes d'integració de les carreteres-aparador a les entrades al municipis. Les zones de les Comarques Gironines on aquesta actuació és prioritària són: l'entrada de Girona (per Sarrià de Ter i per Fornells de la Selva), Figueres (per Vilatenim, per Santa Llogaia d'Àlguema i per Vilafant), Santa Coloma de Farners (per Sils), Platja d'Aro (per Castell d'Aro i per Sant Feliu de Guíxols), Ripoll (per Sant Joan les Abadesses), Campdevàrol (per Ripoll), Olot (per les Tries, la carretera de la Canya i la carretera de Sant Joan les Abadesses), la Bisbal (per les dues entrades de la C-66), Banyoles (per Mata), Cornellà del Terri (a la C-66), Palol de Revardit (a la C-66), la Jonquera (N-II), Empuriabrava (C-66), Sta. Margarida a Roses (C-68), l'Escala (per Bellcaire d'Empordà), Mont-ras (C-66), Medinyà (N-II), Lloret de Mar (per Vidreres), Blanes (av. d'Europa) i Hostalric (C-35).

Acció 2.2.- Impulsar l'edició d'una guia específica per a la integració paisatgística de les entrades als nuclis que estableixi criteris d'ordenació i de qualitat paisatgística que les integrin entre l'espai rural i l'urbà, i que reforcin el caràcter i la identitat de cada població. La guia podria fer referència expressa a les males pràctiques que cal evitar, com ja apunta la publicació «Bones pràctiques per a paisatges de qualitat (PAYS.DOC 2007).

Acció 2.3.- Impulsar l'elaboració de plans d'ordenació paisatgística de les activitats comercials associades als eixos viaris de les entrades als nuclis amb incidència visual (edificis, exposicions a l'aire lliure, instal·lacions adjacents, cromatismes, retolació). A les Comarques Gironines aquesta actuació és prioritària als municipis esmentats en l'objectiu de qualitat paisatgística 3 (veure capítol 13), és a dir, a les entrades de: Girona (per Sarrià de Ter i per Fornells de la Selva), Figueres (per Vilatenim, per Santa Llogaia d'Àlguema i per Vilafant), Santa Coloma de Farners (per Sils), Ripoll (per Sant Joan les Abadesses), Campdevàrol (per Ripoll), Olot (per les Tries, la carretera de la Canya i la carretera de Sant Joan les Abadesses), la Bisbal (per les dues entrades de la C-66), Banyoles (per Mata), Cornellà del Terri (a la C-66), Palol de Revardit (a la C-66), la Jonquera (N-II), Empuriabrava (C-66), Sta. Margarida a Roses (C-68), l'Escala (per Bellcaire d'Empordà), Mont-ras (C-66), Medinyà (N-II), Lloret de Mar (per Vidreres), Blanes (av. d'Europa) i Hostalric (C-35).

Acció 2.4.- Impulsar l'elaboració d'ordenances que regulin el disseny i la implantació de rètols publicitaris a l'entorn de les carreteres, a l'entrada dels municipis i dins de l'espai urbà.

Acció 2.5.- Emprendre les iniciatives necessàries pel compliment del text refós de la Llei de carreteres 2/2009 i anar eliminant gradualment i de manera coordinada amb els ajuntament i altres organismes competents (Estat, Generalitat, Diputació), els rètols publicitaris a l'entrada dels nuclis urbans i les estructures de suport fora d'ús. Les zones de les Comarques Gironines on aquesta actuació és prioritària són a les entrades de: Girona (per Sarrià de Ter i per Fornells de la Selva), Figueres (per

Vilatenim, per Santa Llogaia d'Àlguema i per Vilafant), Santa Coloma de Farners (per Sils), Platja d'Aro (per Castell d'Aro i per Sant Feliu de Guíxols), Ripoll (per Sant Joan les Abadesses), Campdevàrol (per Ripoll), Olot (per les Tries, la carretera de la Canya i la carretera de Sant Joan les Abadesses), la Bisbal (per les dues entrades de la C-66), Banyoles (per Mata), Cornellà del Terri (a la C-66), Palol de Revardit (a la C-66), la Jonquera (N-II), Empuriabrava (C-66), Sta. Margarida a Roses (C-68), l'Escala (per Bellcaire d'Empordà), Mont-ras (C-66), Medinyà (N-II), Lloret de Mar (per Vidreres), Blanes (av. d'Europa) i Hostalric (C-35).

Acció 2.6.- Incloure en els Catàlegs de béns dels diferents POUM, o en altres figures de protecció del planejament municipal, les fileres d'arbres de l'entrada a Orfes, Fontanilles, pel nord a Ripoll, Maçanet de Cabrenys, Garriguella, pel sud a la Bisbal, pel nord a Banyoles, pel sud de Ribes de Freser, pel nord i per l'est a Castelló d'Empúries, a Arbúcies i a Sant Hilari Sacalm.

Acció 2.7.- Impulsar projectes de plantació de fileres arbrades amb espècies arbòries adaptades a l'indret associades a les entrades al municipis, en especial a les carreteres dels nuclis urbans definits en l'objectiu de qualitat 3 (veure capítol 13) i tenint en compte el possible cofinançament del Fons per a la protecció, gestió i ordenació del paisatge,. Aquests accessos són l'entrada a Orfes, Fontanilles, pel nord a Ripoll, Maçanet de Cabrenys, Garriguella, pel sud a la Bisbal, pel nord a Banyoles, pel sud de Ribes de Freser, pel nord i per l'est a Castelló d'Empúries, a Arbúcies, Sant Hilari Sacalm i Girona per l'est.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 3

Unes infraestructures lineals (xarxa viària i ferroviària, línies elèctriques, etc.) i de telecomunicacions integrades en el paisatge i que millorin la interconnexió del territori sense comprometre la continuïtat i la permeabilitat ecològica i social respecte a les seves característiques ambientals i paisatgístiques.

CRITERIS

Criteri 3.1. Impulsar l'ordenació o eliminació d'infraestructures obsoletes, al corredor d'infraestructures i als corredors definits a la part inicial de l'objectiu de qualitat paisatgística 3. La traça de les noves infraestructures que es construeixin, com pot ser el cas del tram de la MAT Bescanó-Santa Llogaia d'Àlguema i Santa Llogaia d'Àlguema-la Jonquera, del Ferrocarril Transversal de Catalunya o del gaseoducte Martorell-Figuères, dins els límits de les infraestructures ja existents, per tal d'evitar l'augment de la fragmentació del territori. Coordinar les actuacions de permeabilitat territorial a través d'aquests corredors per tal d'augmentar la seva eficàcia i manteniment.

Criteri 3.2. Evitar al màxim la fragmentació física, visual i social en el paisatge de les infraestructures lineals al corredor interior (AP-7, A-2, N-2, ferrocarril convencional, TAV) i al llarg dels eixos (A-26, C-31, C-65, C-31, C-260, C-32, C-35), de manera que el seu creixement eviti la generació d'espais no aptes per als usos actuals.

Criteri 3.3. Els projectes de les infraestructures lineals de totes classes han d'adoptar les solucions adequades per a minimitzar-ne i/o esmorteir-ne la presència en el paisatge rural, llevat dels casos en què poden aportar interès al paisatge com els següents:

- :- Ponts i viaductes viaris o ferroviaris i altres elements singulars que, mitjançant un projecte de qualitat, poden tenir un caràcter monumental.
- Conduccions d'aigua a cel obert susceptibles d'ésser integrades com a elements d'interès paisatgístic.
- Trams viaris constitutius de passeigs arbrats.
- Trams periurbans de delimitació de les interfícies urbanes i rurals.
- Integració de vies de diversa tipologia per tal de donar sentit urbanístic als eixos de mobilitat.

Criteri 3.4. Impulsar l'elaboració d'estudis d'impacte i integració paisatgística de totes les propostes de noves infraestructures viàries i que incloguin mesures d'integració. Elaborar aquests estudis en:

- En primer lloc, per als projectes d'infraestructura viària (A-2, C-65, C-66, C-26, C-25, C-32, C-66 i N-152-Túnel de Toses), ferroviària (Ferrocarril Transversal de Catalunya, perllongació de la línia C-1 de Rodalies fins a Lloret de Mar) i energètica (MAT, ramal Santa Coloma- Riudarenes, la nova línia Figueres- Serinyà, el reforç de la línia de 132 Kv a l'Alt Empordà, etc.).

- En segon lloc, en noves infraestructures o en les ampliacions de les actuals que creuin espais agraris d'elevat valor productiu (Baix Empordà, Alt Empordà, Vall d'en Bas) definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 13 (veure capítol 13), i inclosos en el mapa 10 de valors productius, i els espais agrícoles singulars (pla de Martís, riera de Santa Coloma, arrossars de Pals, arrossars de Fortià i Sant Pere Pescador, arrossars de Bellcaire d'Empordà, Vall d'en Bas i Bianya) o espais agroforestals singulars (mosaic dels Aspres, mosaic de Terrades, mosaic de Terraprim, mosaic de les Gavarres i mosaic de Brunyola, plans de Canet d'Adri), definides en l'objectiu de qualitat paisatgística 13 (veure capítol 13), i inclosos en el mapa de valors estètics (mapa 6.3) del Catàleg.

Criteri 3.5. Dissenyar els traçats i les dimensions d'aquelles infraestructures que admetin alternatives, tenint en compte els valors dels paisatges per on discoren i l'escala dels llocs.

Criteri 3.6. Preveure l'eliminació d'elements i trams que entrin en desús així com la integració de noves superfícies generades (abocadors, préstecs,...) tot restaurant-los segons les característiques de l'entorn i promovent, en la mesura del possible, el retorn a usos preexistents o d'utilitat pública per tal d'evitar espais abandonats.

Criteri 3.7. En el disseny de traçats d'infraestructures lineals minimitzar la fragmentació física, visual i social del territori i els canvis de configuració dels terrenys necessaris per a la seva construcció. En la majoria dels casos, i en el cas de les infraestructures viàries, un mètode per a la minimització de la fragmentació física, visual i social és prioritzar els desdoblaments de les vies actuals per sobre de la construcció de noves vies però amb una permeabilitat transversal suficient.

Criteri 3.8. Fomentar la construcció de túnels i falsos túnels i viaductes, si es requereix, de manera que millori la permeabilitat territorial, disminueixi l'obertura de noves superfícies de talús i es redueixi la superfície afectada.

Criteri 3.9. Acompanyar amb arbrat, o vegetació en general, els elements lineals d'infraestructures. En aquests casos cal prioritzar la revegetació dels talussos (tant de les noves vies com de les existents), espais intersticials de rotondes, mitjaneres, desviaments, parts baixes de viaductes i

àrees de descans mitjançant espècies arbòries i arbustives autòctones, així com en les entrades o variants de les poblacions, de manera que reproduïxin en la mesura del possible els ecosistemes que són propis de la zona.

Criteri 3.10. Prioritzar les actuacions encaminades a plantar o recuperar fileres arbrades amb espècies arbòries adaptades a l'indret associades a infraestructures lineals de comunicació o de reg a l'hora d'atorgar el Fons per a la protecció, gestió i ordenació del paisatge que estableix la Llei del paisatge.

Criteri 3.11. Dissenyar tant els edificis de servei com el mobiliari de senyalització i il·luminació de manera que s'integrin de la millor manera possible en l'entorn on s'ubiquen, tant pel que fa a ubicació, volum i estètica com tractament cromàtic.

Criteri 3.12. Considerar la funció que tenen els projectes viaris com a itineraris de percepció del paisatge, a més de tenir cura de la correcta i discreta inserció i adaptació de la via en el paisatge. A les Comarques Gironines tenen aquesta funció els itineraris prioritari citats en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13). En aquest sentit, també cal garantir que les autopistes i autovies proporcionin el major gaudi visual possible als conductors pel que fa a la qualitat dels paisatges que creuen, sense perjudici de l'eficàcia del trànsit. És per aquest motiu que cal millorar la senyalització de punts rellevants del paisatge des de la via i disposar d'àrees de descans en punts estratègics on sigui fàcil l'observació dels paisatges més emblemàtics.

Criteri 3.13. Les infraestructures viàries definides com a itineraris paisatgístics en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13) han de mantenir obertes les perspectives al paisatge i evitar la construcció en les parcel·les agrícoles de tancaments, tanques, edificacions o elements opacs que limitin el camp visual o desfigurin les panoràmiques.

Criteri 3.14. Garantir que la construcció de noves infraestructures viàries i ferroviàries deixi els passos necessaris per tal d'evitar la fragmentació física i social dels itineraris paisatgístics no motoritzats de les Comarques Gironines. Aquests són el GR-1, el GR-2, el GR-3, el GR-11, el GR-210, el GR-92, el GR-178 i el GR-83, així com les vies verdes de la Ruta del Ferro i del Carbó, la Ruta del Camí Ral i Ramader i la Ruta del Carrilet.

Criteri 3.15. El disseny de nous traçats d'infraestructures viàries que creuin les unitats de paisatge de Vall de Freser, Vall de Camprodon, Alt Ter, Alta Garrotxa, Valls d'Olot, i Cabrerès-Puigsacalm, Salines-l'Albera, Montseny i Guillerics, pel seu caràcter de paisatge de muntanya, no haurien de tenir canvis bruscs en els marges amb elements de protecció i seguretat, alhora que les panoràmiques observables des de la carretera haurien de tenir en compte l'existència de les edificacions aïllades.

Criteri 3.16. Conservar el valor patrimonial de les carreteres històricament ben inserides al territori. Es tracta de les carreteres i de les àrees establertes a la part inicial de l'objectiu de qualitat paisatgística 3 (veure capítol 13). Per tal de mantenir aquestes característiques i dimensions caldrà en alguns trams regular expressament la limitació de velocitat permesa.

Criteri 3.17. Conservar el valor patrimonial de les trames viàries d'arrel històrica de traça menuda però molt capil·lar, que relliga petits nuclis de població, amb una integració harmònica amb el paisatge. Aquestes àrees són:

- Vall d'en Bas
- Plana de la Selva
- Empordanet
- Plana de l'Empordà

Per tal de mantenir aquestes característiques i dimensions caldrà, en alguns trams, regular expressament la limitació de velocitat permesa.

Criteri 3.18.- Evitar la ubicació de qualsevol tipus de publicitat que afecti les conques visuals àmplies i els fons i fites emblemàtics establerts en l'objectiu de qualitat paisatgística 17 (veure capítol 13), així com les pintades o missatges situats a l'espai agrari o forestal, pel seu impacte negatiu en el paisatge, tenint present el text refós de la Llei de carreteres 2/2009.

Criteri 3.19. Fomentar l'ordenació paisatgística de les activitats comercials associades als eixos viaris amb incidència visual (edificis, productes exposats a l'aire lliure, instal·lacions adjacents, retolació, etc.), d'acord amb l'objectiu de qualitat paisatgística 3.

Criteri 3.20. Els estudis d'impacte i integració paisatgística de noves àrees de servei han de tenir en compte, sobretot, l'impacte des de la carretera i la visió panoràmica llunyana; la conca visual afectada per la intervenció i el seu grau de visibilitat des de les visuals més freqüents o rellevants (des dels nuclis, i en particular, des dels itineraris designats en l'objectiu de qualitat paisatgística 18 -veure capítol 13-).

Criteri 3.21.- Pel que fa a altres línies elèctriques definides a l'objectiu de qualitat 3, avaluar la possibilitat de soterrar trams que, per les seves dimensions o traçat, afectin de manera significativa els espais protegits o d'especial interès natural i connector, definits a l'objectiu de qualitat paisatgística 11, incloure un estudi de la instal·lació de suports amb dissenys i estètica més adients a les característiques visuals immediates. Aquelles infraestructures que justificadament hagin de ser aèries, caldria que seguissin les traces establertes per carreteres i pel ferrocarril, i quan no pugui ser així, s'haurien d'agrupar en corredors amb criteris de minimització el seu impacte en el paisatge.

Criteri 3.22.- Pel que fa a noves línies d'evacuació de parcs eòlics o solars que es puguin construir, procurar el seu soterrament fins a les línies de distribució a les quals estiguin connectades. Aquestes actuacions procuraran aprofitar el pas de les infraestructures lineals preexistents i minimitzar l'afectació del sòl agrari.

Criteri 3.23.- Compactar la implantació de les antenes emissores i de repetició de senyals inalàmbrics tal com preveuen els plans comarcals corresponents en els punts on en coincideixin varies de manera que s'instal·lin en un sol suport i que s'ubiquin lluny dels edificis o miradors definits a l'objectiu de qualitat paisatgística 16 i dels fons emblemàtics, singularitats geomorfològiques, castells, esglésies i ermites i fars descrits a l'objectiu de qualitat paisatgística 17. Assegurar el tractament estètic de les antenes i dels edificis de control de manera que s'integrin de la millor manera possible en els fons visuals.

ACCIONS

Acció 3.1.- Restaurar amb condicions paisatgístiques adequades els camins rurals, les carreteres, els senders, els camins ramaders i altres vies de comunicació que resultin afectades per la construcció de noves infraestructures lineals.

Acció 3.2.- Reintegrar paisatgísticament les infraestructures lineals mitjançant barreres, tancaments, filtres vegetals o altres criteris, tècniques i estratègies amb l'objectiu de millorar tant l'aspecte com la connectivitat social i ecològica dels següents trams d'infraestructures que transcorren per àrees sensibles:

- Corredor central d'infraestructures (Corredor de la Tordera, Plana de la Selva, Pla de Girona Terraprima i Plana de l'Empordà)
- Altres eixos: A-26 (Besalú-Olot), N-260 (Figueres-Olot), C-31 (Verges-Figueres), C-65 i C-31 (Baix Empordà), C-260 (Figueres-Roses), C-32 (Blanes-Lloret de Mar), C-35 (Maçanet de la Selva-Llagostera), N-141 (corredor del Brugent)

Àrees urbanes de la Bisbal, Figueres, Girona, Olot, Ripoll, Sant Joan les Abadesses.

Acció 3.3.- Regular, per exemple a través d'un decret que desenvolupi el text refós de la Llei de carreteres 2/2009, les condicions per suprimir gradualment els rètols publicitaris poc integrats en el paisatge a l'entorn de les carreteres, amb especial èmfasi a les estructures de suport fora d'ús.

Acció 3.4.- Elaborar un pla de restauració de fragments de carreteres fora d'ús que inclogui l'eliminació dels quitrans, talussos, estructures i elements del viari obsolets i, allà on es consideri pertinent, dotar-los de nous usos com són els miradors o àrees de descans.

Acció 3.5.- Impulsar projectes de plantació de fileres arbrades amb espècies arbòries adaptades a l'indret associades a les entrades dels municipis, especialment a les carreteres que creuen les unitats de Plana de l'Empordà, Empordanet-Baix Ter, Plana de la Selva i Pla de Girona.

Acció 3.6.- Impulsar projectes de condicionament dels miradors associats a infraestructures de comunicació viàries establerts en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13).

Acció 3.7.- Impulsar accions per habilitar part de la xarxa de vies secundàries de menor trànsit rodat per a la contemplació del paisatge. Caldria incloure-hi totes les vies motoritzades definides en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13). Es tracta de crear una xarxa de carreteres escèniques, que mantinguin les característiques i dimensions històriques i que tinguin miradors, per tal de posar en valor els elements de més interès paisatgístic tot limitant-ne les seves dimensions i velocitat de circulació.

Acció 3.8.- Estudiar la reconducció de les línies d'alta tensió i molt alta tensió en funcionament cap a corredors d'infraestructures, especialment aquelles que creuen paisatges amb valor natural, estètic i simbòlic i promoure el soterrament en els trams més sensibles.

Acció 3.9.- Plantejar la necessitat de retirar les línies elèctriques fora de servei i les que quedaran obsoletes a mig termini amb la construcció de la línia de molt alta tensió.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 4

Unes àrees especialitzades d'ús industrial, logístic, comercial, d'oci o d'altres usos terciaris, ubicades en zones visuals no preferents o notòries i dissenyades o redissenyades tenint en compte la integració en l'entorn, els tractaments de façana i les tipologies constructives, així com que respectin els espais identitaris i patrimonials de les poblacions on s'ubiquen.

CRITERIS

Criteri 4.1. Localitzar les noves implantacions de polígons d'activitat econòmica en àrees de creixement amb continuïtat amb les trames urbanes o els polígons ja existents i evitar la formació de façanes amb una exposició visual directa a les vies de comunicació per tal d'impedir l'efecte carretera-aparador. Evitar-ne la dispersió en el territori, combinant la maximització de l'accessibilitat amb la minimització de l'alteració en l'estructura del paisatge.

Criteri 4.2. Garantir que les possibles actuacions futures en els tres nodes definits en l'Objectiu de qualitat paisatgística 4 (àrea de l'aeroport de Girona, àrea del centre logístic intermodal del Far d'Empordà i àrea de l'enllaç entre l'AP-7 i l'autovia C-35 al triangle Maçanet de la Selva-Vidreteres-Sils) tinguin especial cura pel que fa a les seves proporcions en relació amb la matriu territorial preexistent, així com els e

- Àrea del centre logístic intermodal del Far d'Empordà: àrea de conreus de regadiu d'origen històric amb valor agrícola i a les proximitats del nucli encimbellat del Far d'Empordà, que també forma part del patró d'assentaments històrics de la Plana de l'Empordà (veure mapes 6.2 i 6.3 de valors estètics, 7. Valors històrics i 9. Valors productius). Les actuacions en aquesta àrea s'haurien de realitzar preservant la visibilitat del nucli del Far d'Empordà des de les vies de comunicació properes (principalment A-2 i C-31).

- Àrea de l'enllaç entre l'AP-7 i l'autovia C-35 al triangle Maçanet de la Selva-Vidreteres-Sils: àrea de paisatges agroforestals articulats per masies, de valor històric, i també amb un gran valor natural i ecològic (veure mapa 7. Valors històrics i 5. Valors naturals i ecològics). En aquests espais també hi són presents formacions de boscos caducifolis (rouredes) i de pollancredes i platanedes de l'espai fluvial, característiques de la matriu paisatgística de la plana de la Selva l'Empordà (veure mapa 6.1 valors estètics. Elements configuradors).

Criteri 4.3. Evitar la construcció de noves àrees especialitzades en els espais agraris d'elevat valor productiu (Baix Empordà, Alt Empordà, Vall d'en Bas) definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 (veure capítol 13), i inclosos en el mapa 10, de valors productius; i els espais agrícoles singulars (pla de Martís, riera de Santa Coloma, arrossars de Pals, arrossars de Fortià i Sant Pere Pescador,

arrossars de Bellcaire d'Empordà, Vall d'en Bas i Bianya) o espais agroforestals singulars (mosaic dels Aspres, mosaic de Terrades, mosaic de Terraprimis, mosaic de les Gavarres, mosaic de Brunyola i plans de Canet d'Adri), definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 (veure capítol 13), i inclosos en el mapa de valors estètics (mapa 6.3) del Catàleg.

Criteri 4.4. Ubicar les àrees de nova implantació en zones de baixa exposició visual, amb una ordenació urbanística que tracti amb especial cura l'harmonització volumètrica i la qualitat arquitectònica de les façanes perimetrals. Les tècniques i especificacions de naturalització, contextualització, ocultació, mimesi i singularització, presents a la *Guia d'integració paisatgística. Polígons industrials i sectors d'activitat econòmica* elaborada per la Direcció General d'Arquitectura i Paisatge, són d'aplicació oportuna en els casos de nova implantació i per millorar la integració paisatgística de nombrosos polígons industrials, logístics o comercials ja existents a les Comarques Gironines.

Criteri 4.5. Integrar les noves àrees especialitzades de manera harmònica i respectar la singularitat del paisatge en les estructures preexistents, tenint en compte aquests dos aspectes:

1. Encaix amb l'estructura del paisatge preexistent:
 - a. Topografia.
 - b. Espais naturals inclosos en el mapa de valors naturals i ecològics (mapa 5). És recomanable integrar-los en els espais de cessió destinats a espais lliures.
 - c. Fragments de vegetació natural, especialment els elements configuradors de paisatge (bosc mixt, bosc caducifoli, bosc de ribera, pollancreda i plataneda de l'espai fluvial) inclosos en el mapa de valors estètics (mapa 6.1) del Catàleg. És recomanable integrar-los en els espais de cessió destinats a espais lliures.
 - d. Elements i estructures relacionades amb l'activitat agrícola reconeguts com a elements configuradors del paisatge, com són els murs de pedra seca, els paravents arbrats i els canals de reg, recollits en els objectius de qualitat paisatgística 6, 7 i 12 (veure capítol 13), i inclosos en el mapa de valors estètics (mapa 6.1).
 - e. Espais limítrofs als espais d'elevat valor productiu (Baix Empordà, Alt Empordà, Vall d'en Bas) definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 (veure capítol 13), i inclosos en el mapa 10, de valors productius, i els espais agrícoles singulars (pla de Martís, riera de Santa Coloma, arrossars de Pals, arrossars de Fortià i Sant Pere Pescador, arrossars de Bellcaire d'Empordà, Vall d'en Bas i Bianya) o espais

agroforestals singulars (mosaic dels Aspres, mosaic de Terrades, mosaic de Terraprim, mosaic de les Gavarres i mosaic de Brunyola, plans de Canet d'Adri), definides en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 (veure capítol 13), i inclosos en el mapa de valors estètics (mapa 6.3) del Catàleg.

g. Xarxes de camins. En aquest sentit, es vetllarà principalment per aquells itineraris recollits en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13), i inclosos en els mapes de miradors i itineraris (mapes 4.1 i 4.2).

h. Elements històrics d'interès, (masies, castells, ermites, fars, ponts, colònies industrials...) especialment els inclosos en el mapa de valors històrics (mapa 7)

i. Espais de trobada de la població local.

2. Definició de la disposició dels usos, les edificacions i els espais de cessió per a espais lliures en relació amb els següents aspectes estructurals del paisatge:

a. La morfologia del teixit urbà. Es tindran en compte els següents aspectes:

i. Patrons urbans destacats (els Aspres, Plana de l'Empordà, l'Empordanet, Terraprim, Muntanya pirinenca i Litoral) i els nuclis amb fesomia singular definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 1 (veure capítol 13) i inclosos en els mapes de valors estètics (mapes 6.2 i 6.3). En aquest sentit, caldrà adequar la mida de les noves àrees especialitzades a la tipologia de paisatge en el qual s'insereixen, evitant el desenvolupament d'estructures sobredimensionades en relació amb els perfils urbans i amb els entorns d'aquests nuclis.

ii. Tipologia de l'edificació: els volums edificats seran homogenis, continus i compactes. Es considerarà bona pràctica la singularització del projecte d'edificació com a marca de l'empresa sempre que sigui fruit d'un disseny de qualitat i respecti els criteris generals descrits.

iii. Es prioritzaran els objectius d'harmonització i contextualització, ocultació i/o mimesi com a criteris de disseny paisatgístic. Poden haver-hi conjunts com ara estacions de tren en què la seva significació social indiqui utilitzar una estratègia de singularització i/o monumentalització.

b. Els límits i façanes del nou conjunt, on es tindran en compte els següents aspectes:

i. Tractament dels espais confrontats amb el teixit residencial, les vies de comunicació, fronts marítims, fluvials o agrícoles amb especial cura de garantir una transició amable.

ii. Els espais de transició es localitzaran de manera preferent en els sòls de cessió gratuïta i obligatòria i als sòls per a sistemes destinats a la formació d'àrees d'espai lliure, sempre que no es contradigui amb l'encaix amb l'estructura del paisatge preexistent i especialment amb els patrons i singularitats que representen un valor paisatgístic (recollits en el present Catàleg, i integrats en els mapes 6.2 i 6.3 de valors estètics), i en tot cas procurar concatenar els espais de transició i aquests valors a mantenir. En tots els casos aquesta transició contindrà un tractament vegetal que ocultï totalment o parcial el conjunt edificat, minimitzant així l'impacte de les implantacions-aparador.

iii. Garantir la permeabilitat física del conjunt per tal que no sigui una barreira entre el nucli urbà i les zones d'espai lliure periurbanes.

c. El sistema de visuals que genera la implantació, on es tindran en compte els següents aspectes:

i. Prioritzar l'objectiu de naturalització com a criteri de disseny paisatgístic, per minimitzar l'impacte visual.

ii. Ordenació respectant la presència de les fites i fons escènics definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 17 (veure capítol 13).

iii. Respectar el sistema de cromatismes de l'entorn, tant el natural com l'agrari o el del medi urbanitzat, en el conjunt d'edificacions que integrin l'àrea especialitzada, procurant una harmonització visual adequada.

iv. Consideració de terrats, teulades i cobertes com a cinquena façana, respectant així les consideracions prèvies pel que fa a disseny, cromatisme, i integració paisatgística.

v. Tractament lumínic anàleg al del sòl no urbanitzable en les façanes de l'àrea especialitzada que confronti amb aquest tipus de sòl. Així com l'adequació de les altres façanes i els trams interiors del polígon, tendint a la baixa intensitat lumínica i a la discreció.

vi. Definició de criteris unitaris respecte a la instal·lació de rètols publicitaris i integració a les edificacions, evitant-ne en tot cas, la proliferació dispersa, aïllada i volumètricament exagerada.

vii. Garantir la cura, el manteniment i/o la regeneració dels espais lliures privats, espais erms i espais denudats per tal que no transmetin degradació i deixadesa al conjunt visual de l'àrea especialitzada.

Criteri 4.6. Incloure en les fitxes dels plans parcials urbanístics (PPU) que impliquin la promoció d'àrees especialitzades un apartat específic de mesures paisatgístiques que faci explícits els elements definits en el criteri 4.5.

Criteri 4.7. Estudiar la capacitat i disponibilitat de sòl dels polígons industrials i comercials existents amb l'objectiu d'afavorir-ne la compleció abans que el desenvolupament de nous polígons arreu del territori.

Criteri 4.8. Incentivar la promoció mancomunada supramunicipal de polígons industrials i terciaris per tal de minimitzar l'ocupació de sòl i la fragmentació paisatgística.

Criteri 4.9. Condicionar la construcció de noves àrees especialitzades d'ús industrial i/o logístic, comercial o altres usos terciaris, al desenvolupament d'un percentatge de sòl programat en el planejament urbanístic municipal vigent.

Criteri 4.10. Procurar reubicar en polígons industrials les indústries aïllades per tal d'evitar la dispersió de construccions en els espais oberts. De la mateixa manera, plantejar la reubicació de les empreses localitzades en àrees especialitzades amb una estratègia de reducció o extinció definides pel PTPCG. Aquestes àrees són (carretera de Figueres a Roses-Nord, Castelló d'Empúries; Sector 13 – industrial, Gualta; industrial la Plana, Sant Feliu de Pallerols; sector comercial N-II, Riudellots de la Selva; SAU I, Serinyà; zona activitats econòmiques, Vidreres).

Criteri 4.11. Caldrà prendre especial mesura en l'evolució dels municipis de Riudellots de la Selva i Vilobí d'Onyar ja que l'expansió del CIM La Selva, així com el sòl de potencial interès estratègic del municipi, poden alterar significativament el sistema de referents identitaris i de patrons paisatgístics d'aquesta població, fet que pot provocar la banalització i el refús de la població per la magnitud de les transformacions previstes en el paisatge.

Criteri 4.12. El possible desenvolupament de nous polígons industrials, de serveis o logístics als següents grans nodes d'activitat econòmica (àrea de l'Aeroport de Girona, àrea del centre logístic intermodal del Far d'Empordà i àrea de l'enllaç entre l'AP-7 i l'autovia C-35 en el triangle Maçanet de

la Selva-Vidreres-Sils), aniran acompanyats per estudis d'impacte i integració paisatgística.

Criteri 4.13. Restituir els valors paisatgístics als llocs on s'han perdut, sovint motivats per certes activitats, com ara les extractives (pedreres i sorreres) i/o les instal·lacions obsoletes. Cal actuar sobre aquests espais promovent la seva gestió i/o transformació. Aquests espais són: pedrera de Girona; pedrera dels Comuns (Tortellà); explotacions de guixos (Beuda); pedrera de Gualta; pedrera d'Ullà, pedreres calcàries situades entre Llers, Figueres i Avinyonet de Puigventós; zona del puig Gorners d'Albons; pedrera de la zona de les Trescases fins a Corella (Figueres); zona d'extracció d'àrids i la planta de tractament associada de les ribes del riu Fluvià, entre Torroella de Fluvià i l'Arbre Sec; activitats extractives de Setcases; activitat extractiva La Ramona, els Gorgs i els Mallats a Oix; el Subridell (Beget, Camprodon), gravera de Tolosa (Vallfogona de Ripollès), Sorra de Cavorques (Port de la Selva), zona d'extracció d'àrids de l'extrem nord-est del municipi de Cruïlles, Monells i Sant Sadurní de l'Heura, zona d'extracció d'àrids entre Sant Sadurní de l'Heura i Calonge, activitats extractives de sauló i granit dels vessants propers a la riera de Santa Coloma de Farners

Criteri 4.14. Preveure la restitució del valor paisatgístic del lloc quan s'hagin d'autoritzar activitats que produiran una gran transformació del paisatge (activitats extractives, circuits de cotxes, etc.). Les actuacions sobre els espais degradats són principalment les destinades a la restauració del paisatge malmès amb l'objectiu de reintegrar-los en la imatge paisatgística del territori on se situen, però en alguns casos aquests espais poden ser oportunitats per a projectes creatius que aportin nous valors paisatgístics. Així mateix, la recuperació d'espais degradats pot anar associada, si convé, a la ubicació d'usos o edificacions (sense perjudici dels requeriments d'ordre territorial, urbanístic i ambiental que siguin procedents en cada cas).

Criteri 4.15. Fomentar la rehabilitació de les indústries abandonades existents per incloure-les al teixit productiu existent amb noves funcions, integrant-les al model paisatgístic corresponent; o afavorint el canvi d'ús com a equipaments o equipaments turístics d'interès patrimonial per les seves característiques històriques i/o identitàries, singularitzant-les i posant-les en valor.

ACCIONS

Acció 4.1.- Regular la introducció del sòl industrial programat per trams primant l'ocupació total dels polígons ja existents, començant per les zones contigües a la trama urbana preexistent per tal d'afavorir la compacitat, l'estalvi de sòl, l'optimització de recursos, la mobilitat i evitar la fragmentació paisatgística.

Acció 4.2.- Impulsar l'elaboració de plans de recuperació paisatgística dels polígons d'activitat econòmica, que contemplin la creació de pantalles arbrades, l'enllumenat adequat, el tractament d'accessos i trames viàries internes, el tractament de paraments, i la transformació de la seva imatge d'acord amb una paleta de colors específica.

Acció 4.3.- Fomentar subvencions i/o incentius fiscals a les empreses ja establertes per tal que desenvolupin els aspectes recollits en els plans de recuperació paisatgística dels polígons d'activitat econòmica.

Acció 4.4.- Elaborar estudis per integrar paisatgísticament les activitats singulars que per motius de l'alçada de les instal·lacions alteren substancialment el perfil del paisatge. Són zones o activitats on s'ha d'actuar prioritàriament, les següents: planta d'assecat d'embotits situada al costat de l'autovia C-66, a Palol de Revardit, planta d'assecat d'embotits situada al costat de la carretera GI-555, a tocar del nucli de Mallorquines (Sils); planta d'extracció i tractament d'àrids de les ribes del riu Fluvià, entre Torroella de Fluvià i l'Arbre Sec, on les muntanyes de material i instal·lacions de més de 10 m d'alçada causen un considerable impacte visual.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 5

Uns parcs eòlics i fotovoltaics inserits en el paisatge en relació amb els seus elements configuradors, tenint en compte l'afectació a conques visuals extenses o panoràmiques obertes sobre fites paisatgístiques rellevants.

CRITERIS

Criteris exclusius per als parcs eòlics

Criteri 5.1. Evitar en la mesura del possible la instal·lació de parcs eòlics en fons escènics emblemàtics definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 17 (Cap de Creus, Albera, Salines, Montgrí, Gavarres, Montseny, Guillerries, el Far, Mare de Déu del Mont, Bassegoda, Sant Marc, Comanegra, Rocacorba, Costabona, Bastiments, Gra de Fajol Fontlletera, Puigmal, Llancers, Puigsacalm, Santa Magdalena, Els Plans, serra Cavallera-Taga, Ardenya-Cadiretes, Montnegre).

Criteri 5.2. Evitar en la mesura del possible la instal·lació de parcs eòlics a una distància menor a 0,9 km dels miradors de consolidació prioritària definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13).

Criteri 5.3. Evitar en la mesura del possible la instal·lació de parcs eòlics a les franges de seguretat a l'entorn dels nuclis amb fesomia singular (patrons urbans, nuclis encimbellats i altres nuclis) descrits a l'objectiu de qualitat paisatgística 17 (veure capítol 13).

Criteri 5.4. Pel que fa a la implantació de petites instal·lacions eòliques (parcs eòlics inferiors a cinc molins i de menys de 10MW) i en previsió de possibles futures implantacions de parcs eòlics amb posterioritat a l'execució dels parcs previstos a les Zones de desenvolupament prioritari (Ordre ECF/329/2010 de 9 de juny), es prioritzarà la localització dels molins en el corredor definit entre l'autopista AP-7, la N-II i el TAV, en el tram comprès entre Figueres i la Jonquera amb la finalitat de reduir la incidència paisatgística dels aerogeneradors en el paisatge de la Plana d'Empordà, els Aspres i Salines-Albera

Criteri 5.5. Els nous projectes eòlics faran una especial atenció a la visibilitat dels parcs eòlics en i des de les àrees paisatgístiques amb valor simbòlic reconegudes en el mapa de valors simbòlics del present Catàleg.

Criteri 5.6. Considerar la possibilitat de localitzar aerogeneradors de dimensions reduïdes en polígons industrials i comercials, àrees portuàries i periurbanes, preferentment situats en zones planes.

Criteri 5.7. Evitar en la mesura del possible la instal·lació de parcs eòlics superiors a cinc molins en els espais agraris d'elevat valor productiu (Baix Empordà, Alt Empordà, Vall d'en Bas) definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 4 (veure capítol 13), i inclosos en el mapa 10, de valors productius, i els espais agrícoles singulars (pla de Martís, riera de Santa Coloma, arrossars de Pals, arrossars de Fortià i Sant Pere Pescador, arrossars de Bellcaire d'Empordà, Vall d'en Bas i Bianya) o espais agroforestals singulars (mosaic dels Aspres, mosaic de Terrades, mosaic de Terraprimis, mosaic de les Gavarres i mosaic de Brunyola, plans de Canet d'Adri), definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 (veure capítol 13), i inclosos en el mapa de valors estètics (mapa 6.3) del Catàleg.

Criteri 5.8. Minimitzar els moviments de terres a realitzar i l'eixamplament o obertura de camins i la restauració del viari a l'amplada original. Evitar alhora l'afectació i desboscament de masses forestals i permetre la continuïtat de l'activitat agrícola, si existeix, de manera que s'afecti el menys possible la capa d'usos existent. D'altra banda, garantir la revegetació de totes les superfícies denudades i el manteniment de la vegetació implantada durant un mínim de dos anys a base d'espècies autòctones i amb patrons de plantació similars a les formacions presents a l'entorn i pròpies del paisatge de la zona.

Criteri 5.9. En el disseny de nous projectes eòlics es posarà especial èmfasi en la disposició dels aerogeneradors, atenent a criteris d'ordre i composició coherents amb el paisatge preexistent. Es considera un bon criteri buscar una geometrització perceptible de la implantació dels molins, mitjançant l'establiment de pautes relatives a les alçades, distàncies, alineacions, densitat, etc, que són pròpies de la necessària ordenació dels elements construïts repetitius.

Criteris exclusius per als parcs fotovoltaics

Criteri 5.10. Evitar en la mesura del possible la instal·lació de parcs fotovoltaics en fons escènics emblemàtics definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 17 (Cap de Creus, Albera, Salines, Canigó, Montgrí, Gavarres, Montseny, Guillerries, el Far, Mare de Déu del Mont, Bassegoda, Sant Marc, Comanegra, Rocacorba, Costabona, Bastiments, Gra de Fajol Fontlletera, Puigmal, Llancers, Puigsacalm, Santa Magdalena, Els Plans, serra Cavallera-Taga, Ardenya-Cadiretes, Montnegre).

Criteri 5.11. Evitar en la mesura del possible la instal·lació de parcs fotovoltaics a una distància menor a 0,9 km dels miradors de consolidació prioritària definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13).

Criteri 5.12. Evitar en la mesura del possible la concentració de parcs fotovoltaics en les zones de major exposició visual definides en el mapa de grau d'exposició visual ponderada pel nombre d'observadors potencials (Mapa 3.2 del present catàleg).

Criteri 5.13.- Prioritzar els parcs fotovoltaics en cobertes d'edificacions existents i futures, a totes les classes i qualificacions urbanístiques.

Criteri 5.14. Prioritzar com a zones d'implantació de parcs fotovoltaics espais degradats per activitats o afectats per infraestructures existents (zones extractives, corredor d'infraestructures, línies elèctriques existents,...).

Criteri 5.15. Com a criteri general, Incorporar tanques arbrades a l'entorn d'instal·lacions solars ubicades dins les unitats de la Plana de l'Empordà i l'Empordanet-Baix Ter com a element local de protecció

Criteri 5.16. Els nous projectes de parcs fotovoltaics faran una especial atenció a la visibilitat dels parcs fotovoltaics en i des de les àrees paisatgístiques amb valor simbòlic reconegudes en el mapa de valors simbòlics (mapa 8) del Catàleg.

Criteri 5.17. Ubicar, sempre que sigui possible, els equips necessaris per al funcionament de les instal·lacions de parcs fotovoltaics (llevat dels transformadors) en una sola construcció que en tot cas complirà allò disposat a l'apartat d'edificacions aïllades, tot prioritzant la millora i ampliació (si cal) de construccions existents enfront la creació de noves construccions. Aquesta hauria d'estar situada sempre que sigui possible dins de les construccions existents o en cossos annexos a ells. Valorar, quan no sigui adjacent o a l'interior de construccions, la conveniència de col·locar-la al més a prop possible del punt de connexió per minimitzar l'estesa elèctrica aèria, o bé soterrar-la.

Criteri 5.18. Pel que fa a la localització i disposició dels aerogeneradors, fer compatible les directrius de la política energètica catalana amb criteris paisatgístics referents a la percepció visual i la menor afectació dels elements que estructurin el paisatge del lloc.

Criteris comuns per als parcs eòlics i fotovoltaics

Criteri 5.19. Vetllar perquè l'estudi d'impacte i integració paisatgística preceptiu que acompanya els projectes i plans especials de parcs eòlics i fotovoltaics, que té el contingut que estableix el Decret 343/2006, de 19 de setembre, incorpori els condicionants establerts en el present Catàleg quant a valors, elements i actuacions en el paisatge.

Criteri 5.20. Procurar el soterrament de les línies d'evacuació elèctrica dels nous parcs fins a connectar amb la xarxa de distribució existent i projectar-la pel mateix traçat que els accessos a la instal·lació

Criteri 5.21. Estudiar la possibilitat d'establir mecanismes que permetin revertir els beneficis d'aquestes instal·lacions, entre altres vies, en la millora i restauració dels paisatges que envolten els parcs eòlics i fotovoltaics.

Criteri 5.22. Considerar els trets estructurals del paisatge (geometria del parcel·lari, orografia, camins, xarxa hidrogràfica, vies de comunicació, arbres singulars, marges de pedra seca, formacions vegetals d'interès ecològic o paisatgístic, patrimoni construït, i altres elements de valor històric, natural, estètic, simbòlic i espiritual reconeguts en aquest Catàleg) en el disseny dels parcs eòlics i fotovoltaics, de manera que es mantingui el mosaic territorial existent.

Criteri 5.23. Garantir la revegetació de totes les superfícies denudades i el manteniment de la vegetació implantada de manera que es faciliti la integració en superfície de la zona afectada.

Criteri 5.24. Adaptar el disseny de les edificacions lligades als parcs eòlics i fotovoltaics als criteris exposats a l'objectiu de qualitat paisatgística 12 sobre construccions rurals (veure capítol 13), i el disseny dels vials d'accés a l'objectiu de qualitat paisatgística 3 (veure capítol 13), que persegueix unes infraestructures de comunicació lineals de qualitat. En aquest cas, hauran d'adaptar-se al parcel·lari existent, minimitzar l'amplada necessària, evitar la pavimentació i, en els casos que sigui necessari, revegetar les vores de la xarxa de camins amb vegetació autòctona.

Criteri 5.25- Realitzar un estudi paisatgístic integral i global del conjunt de projectes eòlics que es presentin en zones de plana que incorpori tant aspectes del mateix territori receptor com la percepció social que en té la població.

ACCIONS

Acció 5.1.- Valorar els criteris paisatgístics continguts en el catàleg en la regulació del sòl nou urbanitzable dels plans d'ordenació urbanística municipal, per a la implantació d'instal·lacions eòliques i fotovoltaïques.

Acció 5.2.- Sensibilitzar la població sobre la funció d'aquestes instal·lacions elèctriques en termes de producció d'energia renovable i sobre les possibilitats d'integració paisatgística d'aquestes actuacions.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 6

Uns paravents de xiprers i unes tanques arbrades cuidats i protegits com a elements estructurals i característics del patrimoni rural de la Plana de l'Empordà i l'Empordanet-Baix Ter.

CRITERIS

Criteri 6.1. Els paravents de xiprers i les tanques arbrades es consideren com a valor paisatgístic en si mateixos, caracteritzats per l'estacionalitat (menys en el cas del xiprer) i la verticalitat de la formació, definides per l'estructura parcel·lària lineal perpendicular als cursos fluvials i la linealitat del traçat, en contrast amb els conreus, les làmines d'aigua i els fons escènics.

Criteri 6.2. Aquests paisatges mantindran la seva funcionalitat protectora (vivendes i edificis agrícoles, producció de farratges, ramaderia, fusta, caça), i la funcionalitat ecològica associada (regulació de l'erosió; recàrrega d'aqüífers; suport de les comunitats biòtiques; etc). En aquest sentit, s'establiran mecanismes d'ajuda al manteniment de les activitats agràries pròpies d'aquests paisatges agraris quan sigui necessari.

Criteri 6.3. Es recomana la preservació d'aquests elements, o en el cas que calguin transformacions en aquests paisatges derivades de canvis necessaris en els sistemes d'explotació, les actuacions s'han de fer seguint les pautes pròpies dels paisatges agraris preexistents. En la mateixa línia, s'integraran paisatgísticament les obres públiques que afectin o travessin les tanques arbrades. En aquesta direcció, s'han d'establir relacions entre aquests paisatges lineals i els fons escènics que l'envolten, a partir de la comprensió del caràcter valoritzador d'aquestes peces sobre el territori, i les variacions sobre les visibilitats permeses.

Criteri 6.4. Per la seva vàlua paisatgística, el desenvolupament urbà tindrà un tractament específic en els nuclis amb la presència de tanques arbrades. Aquests són els esmentats en el objectiu de qualitat paisatgística 6 del capítol 13, és a dir, els municipis de Figueres, Vilabertran, el Far d'Empordà, Santa Llogaia d'Àlguema, Cabanes, Fortià, Peralada, Vila-Sacra, Vilanova de la Muga, Castelló d'Empúries, Siurana, Riumors, Vilamacolum, Torroella de Fluvià, Sant Pere Pescador, l'Armentera, Viladamat, Albons, la Tallada d'Empordà, Belcaire d'Empordà, Torroella de Montgrí, Ullà, Ullastret, Gualta i Serra de Daró. En aquests casos, les possibles noves extensions s'integraran en les estructures preexistents de manera harmònica i respectant-ne la singularitat. En aquest sentit, els nous plans d'ordenació urbanística municipal o la revisió dels vigents dels nuclis esmentats haurien de protegir i ordenar el patrimoni dels paravents de xiprers i les tanques arbrades de més interès paisatgístic i la planificació, la gestió i la recuperació de les restants.

Criteri 6.5. Les administracions promouran i donaran suport a les actuacions de custòdia del territori, a través d'entitats, i la participació de les administracions municipals principalment en els paisatges configurats per paravents de xiprers i tanques arbrades.

Criteri 6.6. Es reforçarà la imatge dels paravents i de les tanques com a símbol identitari de les Comarques Gironines, a través de la difusió dels seus valors i l'adequació de mecanismes per al seu descobriment. En aquest sentit, posar en valor la tramuntana com a element creador d'identitat paisatgística en aquests indrets de les planes.

Criteri 6.7. Es garantirà l'accés als paisatges dels xiprers i tanques arbrades, que han de mostrar-se a la població de les Comarques Gironines com un paisatge atractiu, obert i acollidor, que convidi a la descoberta. En aquest sentit, cal mantenir els antics camins agrícoles tot facilitant la seva senyalització i aprofitament com a itineraris turístics i de promoció de rutes de descoberta del paisatge.

ACCIONS

Acció 6.1.- Impulsar per part dels poders públics amb competències en aquesta matèria i en les unitats de paisatge de la Plana de l'Empordà i l'Empordanet-Baix Ter, un estudi del conjunt dels paravents tenint en compte l'edat, preveient el deteriorament progressiu en llocs on la activitat agrícola està en procés de retrocés, amb l'objectiu de minimitzar la desaparició del caràcter estructurador del paisatge, així com la seva contribució a la formació de la imatge de les planes agrícoles i al manteniment de la identitat.

L'estudi hauria de destacar les tanques que cal protegir pel seu valor i declarar-les Bé d'Interès Local o, excepcionalment, Bé Cultural d'Interès Nacional; però, també, plantejar en cada cas una estratègia de futur per reorientar l'activitat agrícola. Al seu torn, es detallarien les àrees que, per la profusió de tanques, cal qualificar com a sòls no urbanitzables d'especial protecció paisatgística en les figures de planejament municipal dels POUM.

Acció 6.2.- Estudiar la possibilitat d'incorporar zones de paravents i closes dins del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà i del nou Parc Natural del Baix Ter-Montgrí.

Acció 6.3.- Estudiar per part dels organismes competents en la matèria la possibilitat de regenerar la superfície de closes existents aprofitant-les des del punt de vista ramader mitjançant la generació de sistemes cooperatius, on es posi en valor els productes resultants a través de denominacions d'origen (vedella i bou de closa, per exemple).

Acció 6.4.- Promoure per part dels poders públics un sistema d'itineraris motoritzats i no motoritzats integrat amb els itineraris promoguts per les administracions de la zona (consells comarcals, ajuntaments,...) i que relligui les zones amb paravents i tanques arbrades atenent a la promoció d'un turisme actiu que revalorï el paisatge rural i el seu potencial de sensibilització. D'acord amb els itineraris identificats en el Catàleg (objectiu de qualitat paisatgística 18, capítol 13), caldria prioritzar els següents: (- no motoritzats ; • motoritzats)

- GR-92 (Gualta-Castelló d'Empúries)
- Voltants de Peralada
- Roses-Figueres
- Pontós-Sant Pere Pescador
- Itinerari Costa Brava (Torroella de Montgrí-Castelló d'Empúries)
- Ferrocarril (Figueres-Vilajuïga)
- Itinerari Llançà-Ribes de Freser (Vilajuïga-Figueres)
- Albons-el Far d'Empordà (C-31)
- Albons-Vilajuïga (GIP-6307, GIV-6216, ctra. local)

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 7

Un sistema de canals i infraestructures hidràuliques recuperades, rehabilitades i valorades a partir de la seva consideració com a element configurador i estructurant del paisatge.

CRITERIS

Criteri 7.1. El sistema històric de canals i infraestructures de l'aigua es considera com a valor paisatgístic en si mateix, atorgador de caràcter als paisatges agrícoles, caracteritzat per l'horitzontalitat de la formació, la seva distribució en estructures parcel·làries lineals, en contrast amb les hortes, els conreus i les làmines d'aigua.

Criteri 7.2. El sistema històric de rescloses i canals industrials es considera com a valor paisatgístic en si mateix, en la mesura que modifica el curs del riu i configura un nou paisatge que permet el desenvolupament d'una vegetació de ribera més rica i un hàbitat favorable per a models d'espècies, així com un ambient agradable estèticament per la presència de l'aigua.

Criteri 7.3. Es mantindrà el patrimoni arquitectònic civil i paisatgístic lligat als canals i infraestructures hidràuliques de les Comarques Gironines, tot respectant la continuïtat funcional dels canals i sistemes de reg i, en la mesura del possible, mantenir-los descoberts i amb un tractament paisatgístic adequat. En el cas que calguin transformacions en aquests paisatges derivades de canvis necessaris en els sistemes d'explotació, les actuacions es faran seguint les pautes pròpies dels paisatges agraris preexistents.

Criteri 7.4. En les intervencions d'enginyeria i obres projectades en els processos de concentració parcel·lària, es preservarà en la mesura del possible la xarxa històrica de canals i infraestructures de l'aigua, minimitzant els moviments de terra, la modificació topogràfica, l'eliminació de vegetació i en tot cas, es preveurà la restauració de talussos i vessants de les noves infraestructures de reg (canals, basses, etc.). En aquesta direcció, s'establiran relacions entre aquests paisatges horitzontals i els fons escènics que l'envolten, a partir de la comprensió del caràcter valoritzador d'aquestes peces sobre el territori, i les variacions sobre les visibilitats permeses.

Criteri 7.5. Els nous plans d'ordenació urbanística municipal o la revisió dels vigents dels municipis esmentats en el objectiu de qualitat paisatgística 7 (veure capítol 13) protegiran i ordenaran el patrimoni dels sistemes històrics de canals i infraestructures de l'aigua de més interès paisatgístic, tot vetllant per la gestió i recuperació de les restants. Tot el sistema s'inclourà dins el Catàleg de Béns del POUM.

Criteri 7.6. Per la seva vàlua paisatgística, els desenvolupaments urbans ja previstos en el planejament tindran un tractament específic en els municipis amb la presència de sistema històric de canals i infraestructures de l'aigua. Aquests són els esmentats en el objectiu de qualitat paisatgística 7 (veure capítol 13). En aquests casos, les possibles noves extensions s'incardinaran en les estructures preexistents de manera harmònica, respectant-ne la singularitat i/o les integraran com un element de vertebració de l'estructura urbana i el sistema d'espais lliures.

Criteri 7.7. Les administracions públiques promouran i donaran suport a les actuacions de custòdia del territori en els paisatges configurats pel sistema històric de canals i infraestructures de l'aigua, a través d'entitats, i la participació de les mateixes administracions municipals.

Criteri 7.8. La imatge del sistema històric de canals i infraestructures de l'aigua es reforçarà com a símbol identitari de les Comarques Gironines, a través de la difusió dels seus valors i l'adequació de mecanismes per al seu descobriment.

Criteri 7.9. L'accés als paisatges amb sistema històric de canals i infraestructures de l'aigua estarà garantit, amb l'objectiu de mostrar-se a la població de les Comarques Gironines com un paisatge identitari, atractiu, acollidor i que convida a la descoberta. En aquest sentit, es mantindran els antics camins agrícoles que creuen les planes agrícoles de les unitats de Plana de l'Empordà, Empordanet-Baix Ter i Plana de la Selva, tot facilitant la seva senyalització i aprofitament com a itineraris turístics i de promoció de rutes de descoberta del paisatge

Criteri 7.10. Els nous plans d'ordenació urbanística municipal o la revisió dels vigents integraran el concepte genèric de la nova Directiva marc de l'aigua on es considera que «l'aigua, pels seus valors ecològics i socials, és més que un recurs, és un patrimoni natural imprescindible que cal preservar» d'on se'n desprèn la consideració global dels sistemes fluvials no només com a un valor ecològic sinó també social.

ACCIONS

Acció 7.1.- Impulsar per part dels poders públics amb competències en aquesta matèria i en les unitats de paisatge de la Plana de l'Empordà, l'Empordanet-Baix Ter, l'Estany de Banyoles, la Plana de la Selva, l'Alt Ter, les Guillerries, el Pla de Girona i les Valls d'Olot, un estudi del conjunt del sistema històric de canals i infraestructures hidràuliques que avaluï el seu estat de conservació i el deteriorament progressiu en llocs on l'activitat agrícola o industrial està en procés de desaparició. L'objectiu seria el de revelar la seva importància en el desenvolupament del paisatge de regadiu, minimitzar la desaparició d'aquest sistema històric del caràcter estructurador del paisatge, preser-

var la imatge en llocs prioritaris visualment i mantenir la identitat d'aquests paisatges agrícoles. L'estudi hauria de destacar les parts del sistema de canals i infraestructures hidràuliques que cal protegir pel seu valor i declarar-les bé d'interès local o, singularment, bé cultural d'interès nacional.

Acció 7.2.- Promoure per part dels poders públics un sistema d'itineraris motoritzats i no motoritzats integrat amb els itineraris promoguts per les administracions de la zona (Diputació de Girona, consells comarcals i ajuntaments) i que relligui les zones amb presència de sistemes de canals i infraestructures hidràuliques atenent a la promoció d'un turisme actiu que revalorï el paisatge i el seu potencial de sensibilització. D'acord amb els itineraris identificats en el Catàleg (objectiu de qualitat paisatgística 18, capítol 13) i els identificats a cada unitat de paisatge (Memòria Ila i I Ib), caldria prioritzar els següents itineraris: (- no motoritzats ; • motoritzats)

- GR-1 (Sant Pau de Segúries-Ripoll)
- GR-83 o Camí del Nord (Olot-Llocalou)
- GR-92 (l'Armentera-Roses; Torroella de Montgrí-Pals)
- GR-210 o Ruta del Ter
- Ruta del Ferro, el Carbó i Camí Ramader
- Ruta del Carrilet (la Celleria de Ter-Girona)
- PR-C-108 (Baix Ter)
- PR-C-109 (Baix Ter)
- Pontós-Sant Pere Pescador
- Roses-Figueres
- Sils-Vallcanera-Serra Magre
- Estany de Banyoles-Estunes
- Ruta de les tres colades-cingles de Sant Joan les Fonts
- Itinerari Costa Brava (Pals-Castelló d'Empúries)
- Ferrocarril (Celrà-Sant Jordi Desvalls)

- Itinerari Girona-Ulldeter (Vall de Bianya-túnel Collabós- Setcases)
- Itinerari Llançà-Ribes de Freser (túnel Collabós-C-26-Ripoll)
- Serra de Daró-Vullpellaç (GI-644)
- Canapost-Sant Julià de Boada (GI-651)
- Albons-Vilajuïga (GIP-6307, GIV-6216, ctra. local)
- Albons-el Far d'Empordà (C-31)
- Volta a l'Estany de Banyoles

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 8

Uns paisatges fluvials de la Muga, el Fluvià, el Ter i la Tordera ben conservats i revaloritzats com a identificadors del paisatge i reforçats en el seu paper de connectors paisatgístics i d'espais d'oci i gaudi social.

CRITERIS

Criteri 8.1. Cal considerar tots els cursos fluvials i la seva àrea d'influència immediata de la zona d'estudi com a àmbits de conservació prioritària. Això es justifica pel seu interès com a connectors ecològics, pel valor dels seus hàbitats i pel seu interès paisatgístic transversal: des del entorns de muntanya, als nuclis urbans, el pas per les planes agrícoles, etc.

Criteri 8.2. Garantir el manteniment d'un cabal mínim ecològic que garanteixi el sosteniment dels ecosistemes de ribera, així com de la qualitat de l'aigua i evitar trams de rius amb molt menys cabal a causa de l'extracció excessiva del cabal.

Criteri 8.3. Considerar les lleres dels rius i la vegetació de ribera com a valors paisatgístics en si mateixos, caracteritzats per formar una estructura amb identitat pròpia tant per la seva composició com per la diversitat cromàtica, la verticalitat de la formació, la sinuositat dels traçats i la biodiversitat que té associada.

Criteri 8.4. Considerar els paisatges fluvials com a connectors ecològics de primer nivell però també com a sistemes de relació entre assentaments, potenciant camins i vies verdes que els comuniquin seguint-ne el traçat. També s'afavoriran activitats conjuntes, tant de difusió com de regeneració i protecció dels entorns fluvials.

Criteri 8.5. Revalorar el patrimoni industrial i humà directament associat als cursos fluvials pel seu valor històric i social.

Criteri 8.6. Promoure la integració paisatgística en les obres públiques que afectin o travessin trams fluvials. Potenciar alternatives de traçat o construccions que afectin al mínim possible o s'integrin millor a l'estructura fluvial. Paisatgísticament es desaconsella la canalització o soterrament dels cursos fluvials.

Criteri 8.7. Restaurar i naturalitzar els trams degradats de les rieres i petits cursos fluvials entorn dels nuclis urbans i les zones periurbanes i industrials: riera de figueres, tram baix de la Tordera,

rieres dels pobles costaners de la Selva, etc. Prioritzant les que mostrin signes clars de contaminació i acumulació de deixalles i les que estiguin colonitzades per espècies al·lòctones.

Criteri 8.8. Promoure i millorar l'ús social dels rius i masses d'aigua (zones de bany, zones de pesca controlada, trams navegables,...) com a fet d'aproximació de la població a les lleres dels rius.

Criteri 8.9. Considerar les riberes i làmines d'aigua com a zones d'interès social per a itineraris lúdics i pedagògics, en especial per a l'educació ambiental sobre les espècies de ribera i la utilitat i consum responsable de l'aigua.

Criteri 8.10. Considerar la presència dels rius, principalment la Muga, el Fluvià, el Ter i la Tordera, com a factors determinants de l'ordenació municipal, en el sentit de justificar espais de transició de qualitat entre el front edificat i la ribera. En aquest espai de transició es localitzaran de manera preferent els sòls de cessió per a espais lliures, i es garantirà que el nou conjunt permeti la visibilitat entre el nucli urbà i el front d'aigua. Per tant, caldrà tractar acuradament, en el marc del planejament urbanístic, els fronts urbans fluvials per tal de destacar el seu caràcter i potenciar el valor paisatgístic, així com establir mesures per recuperar la coherència formal en aquells fronts fluvials que l'hagin perduda a causa de la volumetria dels edificis o de la baixa qualitat de l'arquitectura.

Criteri 8.11. Considerar els fronts urbans fluvials (façanes, passeigs, parcs, travessies urbanes, etc.) com a valors del paisatge urbà, tot destacant-ne el seu caràcter i potencial paisatgístic, especialment en el cas dels nuclis històrics. En aquest sentit, és important recuperar, potenciar i preservar les panoràmiques obertes de vista al riu.

Criteri 8.12. Promoure la posada en valor de la façana fluvial dels nuclis urbans incorporant-les i donant-los entitat de protecció en el planejament de manera que passin a formar part del patrimoni municipal. Es potenciarà el desenvolupament de l'instrument de planificació adequat en cada cas, que inclogui l'elaboració d'inventaris de l'estat actual, un manual de reforma i valoració de façanes fluvials en barris urbans històrics que tractin com a mínim els següents aspectes:

- Cromatisme (colors) i textura (materials) de les façanes.
- Edificacions, façanes i elements patrimonials.
- Urbanització i tractament vegetal.
- Accés i ús públic als cursos d'aigua a través de passeigs fluvials, rutes de descoberta, construcció de noves passeres sobre el riu, etc.

Criteri 8.13. Incorporar criteris paisatgístics en els les actuacions de millora de lleres promogudes per l'ACA i executades pels ajuntaments. Millorar aspectes de materials, tractaments estètics, moviments de terres i espècies vegetals emprades.

Criteri 8.14. Incorporar criteris paisatgístics en les actuacions de l'administració, ja siguin de millora com de nova construcció, que indirectament impliquin intervencions en les lleres (per exemple, la construcció de viaductes o el condicionament de carreteres properes a cursos fluvials).

Criteri 8.15. Posar en valor els patrons agrícoles de les planes al·luvials, ocupades per hortes o conreus de fruiters, definides per l'estructura parcel·lària lineal perpendicular al curs del riu.

Criteri 8.16. Potenciar els acords de custòdia en els paisatges fluvials de major interès ecològic i de connectivitat.

Criteri 8.17. Millorar la qualitat de les restauracions de les extraccions d'àrids de les zones de la llera ja excavades a ser possible al mateix temps que es realitza l'explotació.

Criteri 8.18. Les edificacions que poguessin autoritzar-se en sòl no urbanitzable s'han de separar com a mínim una distància de 100 metres de les lleres de rius i rieres, i dels llacs, estanys i pantans, sense perjudici del compliment de les disposicions de la planificació hidràulica. Excepcionalment, en el cas que un pla especial urbanístic amb objectiu d'ordenació del paisatge ho justifiqui, es podran establir altres condicions més permissives.

ACCIONS

Acció 8.1.- Impulsar ajudes per a realitzar activitats, coordinades entre els municipis, d'educació ambiental, redescobriments històrics i promoció dels entorns fluvials, tant al seu pas pels nuclis urbans com en els espais riberencs d'interès natural pròxims. Aquestes activitats s'haurien d'associar a sortides formatives de les escoles, així com a celebracions i actes populars.

Acció 8.2.- Potenciar els itineraris de descoberta dels paisatges fluvials, com la Ruta del Ter o la Ruta del Fluvià, que reforci o creï una xarxa d'equipaments d'interpretació i senyalització del patrimoni paisatgístic i industrial lligat al riu (passeigs, rutes, miradors, colònies industrials, salts d'aigua, etc.) amb especial consideració dels punts més rellevants. Generar llocs de lleure perifèrics on es vinculi la ciutat i els rius propers amb la xarxa de camins rurals.

Acció 8.3.- Impulsar l'elaboració d'estudis i informes d'impacte i integració paisatgística en les actuacions del DMAH, del DPTOP o de l'ACA, que tinguin per objecte les lleres fluvials, ja siguin de millora com de construcció de viaductes o altres infraestructures o edificacions.

Acció 8.4.- Inventariar els elements patrimonials de valor històric i cultural que presenten els paisatges fluvials (molins, rescloses, sèquies, ponts, etc.). En la mesura del possible, redactar els instruments de planificació adequats per tal de conservar-los, ordenar-los i gestionar-los.

Acció 8.5.- Promoure línies d'ajuda per a la recuperació arquitectònica d'elements lligats al riu (molins, sèquies, assuts,...) i del patrimoni industrial per tal de recuperar el seu valor social i històric. Incorporar-los dins les rutes i recorreguts lligats als sistemes fluvials com a elements bàsics en el desenvolupament dels paisatges actuals.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 9

Uns paisatges d'aiguamolls i zones humides protegits, ben gestionats i revaloritzats com a elements configuradors del paisatge, on es potenciïn els seus valors naturals, pedagògics i d'oci.

CRITERIS

Criteri 9.1. Es vetllarà perquè els paisatges de les zones humides comptin amb una vegetació i fauna pròpies del domini biogeogràfic que els correspon, així com el manteniment del patrimoni material i dels valors culturals associats a aquests espais. Les administracions públiques hauran de vetllar per la protecció de les zones humides tant pel que fa a la qualificació del sòl, els usos i els aprofitaments, com per evitar que es desdibuixin els seus valors naturals i paisatgístics enfront de la pressió antròpica.

Criteri 9.2. Es garantirà la continuïtat dels conreus dins les zones humides (com el de l'arròs a Castelló d'Empúries, Pals, Torroella de Montgrí, Bellcaire d'Empordà, Palau-sator, Gualta i Fontanilles, amb 714 ha en total), per tal de donar continuïtat als ecosistemes aquàtics així com estabilitat als sistemes.

Criteri 9.3. Es garantirà la connectivitat ecològica entre zones humides d'un mateix àmbit hidrològic per afavorir la biodiversitat i garantir la viabilitat ecològica d'aquests espais, sovint de reduïdes dimensions. Això s'afavorirà amb el manteniment dels valors ecològics dels espais d'interès natural i connector establerts en l'objectiu de qualitat paisatgística 13 (veure capítol 13).

Criteri 9.4. S'establiran els mecanismes de gestió necessaris per recuperar les zones humides degradades o fortament explotades pel manteniment de la seva idiosincràsia singular, i els valors naturals i paisatgístics que engloba. Es prioritzaran les zones dels meandres del Fluvià, la presa de Colomers, i les terreres de Vaca Morta; a causa de l'impacte que provoquen les activitats extractives que s'hi desenvolupen.

Criteri 9.5. Les administracions públiques, en especial les locals, reforçaran la imatge de les zones humides dels estanys de la Jonquera, bassa de la Rovina, estany de Vilaüt, basses i estanys dels Aiguamolls de l'Empordà, basses d'en Broc i aiguamoixos de la Déu Vella, resclosa de Serinyà i illa del Fluvià, illa de Carlemany, estany de Banyoles, clot d'Espolla, rec del Molí i riu Daró, el Ter Vell, basses d'en Coll, closes de la Fonollera, la Platera, estanys de Sils, basses i aiguamolls del parc de les Deveses de Salt, desembocadura del riu Tordera, llacuna de la platja Castell, bassa del Dofí, Vall de Núria, Ulldeter, així com del conjunt de les zones humides de les Comarques Gironines, a través de la difusió dels seus valors i l'adequació de mecanismes per al seu descobriment.

Criteri 9.6. Promoure la redacció d'estudis i informes d'impacte i integració paisatgística, segons allò disposat al Decret 343/2006, de les actuacions que afectin les comunitats de ribera, les franges de vegetació que les resegueixen o el domini públic hidràulic de les zones humides establertes en l'objectiu de qualitat paisatgística 9 (veure capítol 13).

Criteri 9.7. Les administracions públiques donaran suport a les iniciatives de custòdia del territori de les diverses zones humides, a través d'entitats.

Criteri 9.8. Les administracions públiques revaloritzaran socialment i pedagògicament les zones humides mitjançant itineraris de descoberta paisatgística i programes d'educació ambiental.

ACCIONS

Acció 9.1.- Promoure per part dels poders públics un sistema d'itineraris motoritzats i no motoritzats integrat amb els itineraris promoguts per les administracions de la zona (Diputació de Girona, consells comarcals i ajuntaments) on es posin de rellevància els valors naturals i pedagògics de les zones humides, atenent a la promoció d'un turisme actiu que revalorï el paisatge i el seu potencial de sensibilització. D'acord amb els itineraris identificats en el Catàleg (objectiu de qualitat paisatgística 18, capítol 13) i els identificats a cada unitat de paisatge (Memòria IIa i IIb), caldria prioritzar els següents itineraris: (- no motoritzats ; • motoritzats)

- GR-11	• Olot – St. Martí de Campmajor
- GR-11-7	• Estany de Banyoles
- Núria – Puigmal- Fontalba	• Banyoles – Esponellà
- Estany de Banyoles – Estunes	• Avinyonet de Puigventós – Vilarig
- Capmany – Estanys de Canadal	• NII – Garriguella
- St. Climent megalítics	• Cadaqués – Far de Cap de Creus
- GR-92	• Itinerari Costa Brava
- St. Pere Pescador – Roses	• Albons – Vilajuïga
- Pontós – St. Pere Pescador	• Maçanet – Hostalric – Mallorquines

- GR-210 Ruta del Ter
- Hostalric – Punta de la Tordera

- PR-C-108

- PR-C-109

Acció 9.2.- Promoure, per part dels ajuntaments corresponents i la Generalitat de Catalunya, òrgans rectors i plans d'usos, gestió i protecció per tots els espais naturals que no disposin d'aquestes figures, amb l'objectiu bàsic d'elaborar un estudi d'estat de conservació i establir el full de ruta necessari per la gestió dels espais naturals que tenen zones humides en el seu interior, a causa de la seva fragilitat i singularitat.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 10

Un sistema d'urbanitzacions ordenat i integrat en el paisatge, de manera que es minimitzi el seu impacte visual i es valori la seva imatge.

CRITERIS

Criteri 10.1. S'evitarà una major dispersió de les urbanitzacions actualment existents, afavorint l'ocupació dels espais lliures del seu interior, enfront de l'ocupació de noves àrees perifèriques.

Criteri 10.2. Promoure la disminució de sòl qualificat per al desenvolupament d'urbanitzacions aïllades que estiguin en contacte amb els espais d'amortiment i espais d'interès natural o connector establerts en l'objectiu de qualitat paisatgística 13 (veure capítol 13), en el marc de les previsions de l'article 3 i 5 de la Llei de regularització i millora d'urbanitzacions amb dèficits urbanístics.

Criteri 10.3. S'impulsaran estratègies d'urbanització que relliguin les àrees consolidades amb els nuclis urbans, especialment en urbanitzacions vinculades a la primera residència i a les xarxes de comunicació.

Criteri 10.4. Promoure, seguint les indicacions de la Llei de regularització i millora d'urbanitzacions amb dèficits urbanístics, accions per tal de dotar les urbanitzacions dels serveis urbans bàsics, impulsant la millora de la qualitat estètica i ambiental integral: accessos, perifèries, regulació de les tipologies constructives i dels tipus de cobertes, i els codis cromàtics en les edificacions, així com l'asfaltat de carrers, l'enllumenat públic, la recollida de residus o la creació i rehabilitació dels espais públics.

Criteri 10.5. Millorar els perímetres de les urbanitzacions, amb unes finalitats estètiques i de protecció davant els incendis forestals. Amb uns límits definits i identificables, i unes zones d'integració amb l'entorn natural ordenades i dissenyades per fer front als incendis forestals.

Criteri 10.6. Els accessos i façanes externes de les urbanitzacions s'ordenaran paisatgísticament amb un doble objectiu: dotar de caràcter i personalitat l'àrea especialitzada i mimetitzar mitjançant elements naturals l'impacte visual que produeixen.

Criteri 10.7. Vetllar per la prevalença d'elements naturals en el conjunt d'aquests teixits i integrar els

valors naturals i les espècies vegetals pròpies del lloc en la urbanització de l'espai públic i l'enjardinament de les parcel·les privades.

Criteri 10.8. Promoure la rehabilitació paisatgística per part dels propietaris privats, mitjançant l'ús de cromatismes adequats; tanques concertades quant a color, forma i dimensió; i vegetació autòctona per l'enjardinament.

Criteri 10.9. Els paraments constructius bàsics i complementaris es planificaran o rehabilitaran paisatgísticament, integrant-los i/o ocultant-los, com ara les casetes per transformadors, bústies de correu comunitàries, zones de recollida d'escombraries, enllumenat de baixa intensitat, asfaltat, voreres, etc.

Criteri 10.10. Promoure la creació d'espais públics per a la sociabilitat dels habitants, aprofitant, quan sigui possible, l'habitual localització de les urbanitzacions en fronts visuals, que permetin la ubicació de miradors, així com el pas d'itineraris senyalitzats de descoberta del paisatge. En aquest sentit, es tindran en compte els miradors i itineraris definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13).

Criteri 10.11. Amb la finalitat de proveir d'identitat les urbanitzacions, s'identificarà el nom de la urbanització i els noms dels carrers amb trets característics dels nuclis on pertanyen o de l'espai que ocupen: naturals, geomorfològics, patrimonials, etc.

Criteri 10.12. Integrar i valorar els elements del paisatge amb valor històric, simbòlic, ecològic, religiós, productiu o estètic, que es trobin a l'interior de les urbanitzacions o propers a aquestes, com són marges de pedra seca, masos, torres, castells, etc. per dotar d'identitat espais que són buits de contingut simbòlic i identitari. Es prendran com a referència el mapa de valors ecològics, de valors històrics i de valors simbòlics.

Criteri 10.13. Les accions subvencionables que contempla la Llei de regulació i millora d'urbanitzacions amb dèficits urbanístics adjuntaran un anàlisi d'integració paisatgística, excepte en el cas que l'acció subvencionable sigui pròpiament un projecte d'integració i millora paisatgística global.

ACCIONS

Acció 10.1.- Elaborar per part dels ajuntaments cartes de color específiques per les urbanitzacions del seu municipi, tipologies de tanques, i un recull de la flora autòctona recomanada per l'enjardinament i les tanques arbrades. Alhora s'han de fer responsables d'una campanya de difusió i promoció d'aquesta informació per les urbanitzacions.

Acció 10.2.- Elaborar un projecte de valoració social de les urbanitzacions, coordinat entre els ajuntaments i els consells comarcals, amb processos de participació pública i amb l'objectiu d'identificar valors i estratègies de reivindicació d'aquests espais urbanitzats.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 11

OQP 11. Unes platges i dunes del litoral gironí ben conservades i gestionades d'acord amb les seves característiques urbanes, semiurbanes o naturals.

CRITERIS

Criteri 11.1. La morfologia de les platges ha de respondre a les amplades màximes que la seva dinàmica natural defineix, limitant-ne sempre que sigui possible les aportacions de sorres no autòctones o d'extracció submarina.

Criteri 11.2. Les platges han d'estar ben conservades, on es limiti la presència d'elements visualment impactants (antenes, publicitat, noves construccions aïllades), i amb accés limitat amb barques a motor en l'època de major influència.

Criteri 11.3. Els paisatges dunars definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 11 (veure capítol 13) es protegiran de la urbanització i del pas d'infraestructures i, per tant, de la fragmentació, i es gestionaran adequadament per assolir una elevada qualitat paisatgística.

Criteri 11.4. Els espais testimonials de dunes com a la platja d'Empuriabrava a Castelló d'Empúries, a la platja de Sant Martí a l'Escala, a la platja de l'Estartit a Torroella de Montgrí, a la platja del Racó a Begur, a la platja de Sant Pol a Sant Feliu de Guíxols, a la cala dels Canyerets també a Sant Feliu de Guíxols i a la desembocadura de la Tordera a Blanes, han d'estar ben conservats, no fragmentats i ser explicatius del paisatge originari.

Criteri 11.5. Es facilitarà l'accessibilitat a les zones de dunes de tot el litoral de les Comarques Gironines per tal d'afavorir l'observació i gaudi del paisatge. En aquest sentit, cal garantir unes façanes marítimes que permetin gaudir del paisatge amb la mínima afectació possible sobre la seva qualitat i el seu caràcter.

Criteri 11.6. Els ajuntaments les platges dels quals tenen presència de dunes, com són Colera, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, l'Escala, Torroella de Montgrí, Pals, Palamós, Sant Feliu de Guíxols, integraran el foment d'aquest tipus de paisatge en la promoció dels seus recursos turístics.

Criteri 11.7. Emprar el potencial didàctic i pedagògic dels espais dunars de les Comarques Gironines amb l'objectiu d'augmentar el grau d'identificació de la població amb aquests paisatges i conscienciar-la del seu caràcter singular i de la seva fragilitat. Es recomana l'elaboració de guies naturalistes de cadascun dels espais naturals i trams d'interès natural i la seva vinculació amb els itineraris definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13).

Criteri 11.8 Els ens locals promocionaran iniciatives de custòdia del territori i de gestió d'espais litorals amb presència de dunes amb la participació d'associacions sense ànim de lucre, alhora que s'impliqui a la societat civil en la protecció, gestió i ordenació del paisatge.

ACCIONS

Acció 11.1.- Promoure la incorporació de l'espai dunar del Rec del Molí de l'Escala dins la xarxa Natura 2000 pel fet que conté hàbitats o espècies considerades prioritàries segons la Directiva Hàbitats que estan insuficientment representades a Catalunya.

Acció 11.2.- Redactar per part del municipi de l'Escala un pla especial urbanístic que garanteixi la preservació integral del seu sistema dunar. El pla hauria d'incloure mesures per limitar les obres públiques vinculades a la conservació, ús i servei de les platges en aquest tram de costa, i garantir que l'accés a la platja sigui ordenat i de vianants, que no s'aparqui de forma indiscriminada en els sorral, ni s'ocupin mitjançant instal·lacions desmuntables.

Acció 11.3.- Impulsar la redacció, per part de l'Administració competent en matèria de costes, o pel mateix ajuntament de Pals, Sant Pere Pescador i Castelló d'Empúries, d'un pla especial regulador dels accessos i de l'ús del domini públic, fixant els passos i limitant les zones de trepitjada i trànsit, amb la finalitat de protegir els ambients més fràgils i delicats d'aquesta àrea. Es suggereix que el Pla inclogui prohibir l'aparcament i la circulació de vehicles en aquesta zona.

Acció 11.4.- Consolidar la xarxa d'itineraris i punts d'observació d'interès paisatgístic definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13) per a la contemplació i gaudi dels sistemes dunars. Per la seva especificitat litoral, els itineraris i miradors definits en el Catàleg haurien de complementar-se amb altres existents de caràcter local que prenguessin com a base els camins de ronda, de gran rellevància, i complementar-se amb itineraris urbans de descoberta del medi o itineraris de coneixement del patrimoni cultural, siguin rodats o no. Els itineraris bàsics per aquesta proposta, inclosos en el Catàleg, son (- no motoritzats ; • motoritzats):

- GR-92

- Sant Pere Pescador – Roses

- PR-C-109

- PR-C-108

- Palafrugell – Begur

- Hostalric – Punta de la Tordera

• Itinerari Costa Brava (rodat)

• Albons – Vilajuïga (rodat)

Aquestes mesures han d'anar acompanyades d'una regulació de la freqüentació sostenible d'aquests paisatges, escrupolosament respectuosa amb la fragilitat dels ecosistemes dunars. Amb aquesta finalitat, condicionar unes zones de pas elevades i segregades, senyalitzar i respectar les àrees d'accés restringit. Els camins han d'estar establerts per a vianants i adaptats a minusvalideses (problemes de mobilitat, ceguera, etc.).

Acció 11.5.- Integrar els paisatges de la façana litoral en la promoció de l'oferta turística a partir d'estratègies turístiques o plans de dinamització turística locals o supramunicipals.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 12

Un sistema de construccions rurals tradicionals (masies, coberts, cabanyes, murs de pedra seca, etc.) conservades i valorades on es promouran el seu manteniment i la integració de les noves construccions amb volumetries, materials i revestiments propis del lloc.

CRITERIS

Criteri 12.1. Afirmar el valor que tenen les construccions rurals tradicionals en la preservació i creació de la identitat cultural de les Comarques Gironines, tant dels paisatges ordinaris i quotidians com dels paisatges de caràcter més excepcional i representatius.

Criteri 12.2. Promoure la conservació, el condicionament paisatgístic i la posada en valor de les infraestructures i/o serveis d'ús públic associats als elements amb un alt valor històric i/o simbòlic en el paisatge gironí presents en el Mapa 7 de valors històrics i el Mapa 8 de valors simbòlics (per exemple a través de tallers d'ocupació).

Criteri 12.3. Protegir, conservar i delimitar els dominis dels camins tradicionals que articulen el territori: camins rals, camins ramaders, camins de ronda, etc. Aquests elements, a part de representar un patrimoni històric que explica molts cops la lògica territorial de la distribució dels elements patrimonials, permet la interconnexió dels seus diversos elements. Aquests elements viaris s'integraran al planejament urbanístic, ja sigui al pla d'ordenació urbanística municipal que correspongui, o a un pla especial urbanístic a l'efecte.

Criteri 12.4. Els plans d'ordenació urbanística municipal integraran, concretament en els catàlegs de masies i cases rurals dels municipis de les zones definides en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 (veure capítol 13), el patrimoni edificat, a partir d'un criteri que tingui en compte la seva vàlua en relació amb el conjunt.

Criteri 12.5. Reutilitzar o rehabilitar edificacions ja existents a l'hora d'instal·lar equipaments públics en espais oberts per tal d'evitar la construcció de noves estructures en sòl no urbanitzable. En aquest sentit, prioritzar que els equipaments públics, paradors, cases de turisme rural i centres d'interpretació del medi rural, natural o del paisatge s'ubiquin en edificis resultants de la reutilització o la rehabilitació de construccions existents. A més, tendir a fer-los en llocs pròxims als nuclis de població i a concentrar-les en punts estratègics per tal de garantir la mínima afectació al paisatge.

Criteri 12.6. Protegir i promoure el patrimoni intangible vinculat amb els paisatges agraris tradicionals (per exemple les tècniques tradicionals de treball de la terra, els contes, les cançons o la pintura de paisatge).

Criteri 12.7. Els criteris i les accions establerts en l'objectiu de qualitat paisatgística 17 (en aquest mateix capítol), sobre les fites constituïdes per esglésies, ermites, castells i fars, contribueixen al reforçament del sentiment identitari en relació amb els paisatges de les Comarques Gironines.

Criteri 12.8. Promoure el coneixement i el gaudi de la dimensió social, històrica, espiritual i simbòlica del patrimoni arquitectònic i dels elements i espais identificats en el Mapa 7 de valors històrics i el Mapa 8 de valors simbòlics, així com promoure també la sensibilització sobre el seu valor.

Criteri 12.9. Coordinar i establir sinergies entre les diferents administracions o organismes competents o involucrats en la preservació del patrimoni arquitectònic i històric per poder complir amb els criteris anteriors.

Per a les noves construccions en sòl no urbanitzable

Criteri 12.10. Prioritzar que en els sòls agrícoles d'especial protecció pel seu interès paisatgístic o agrari del pla territorial parcial de les comarques Gironines, els nous edificis estiguin fonamentalment vinculats a l'agricultura.

Criteri 12.11. Restringir la localització de construccions en sòl no urbanitzable:

- Sobre els punts prominents, els careners i les cotes més altes del territori, on la projecció de la silueta de l'edificació en la línia d'horitzó modifiqui el perfil natural perceptible del paisatge, i en indrets amb alta fragilitat o exposició visual identificats en el Catàleg, seguir els criteris establerts per a l'assoliment de l'objectiu de qualitat paisatgística 17 (veure capítol 15). Una altra variable important en la decisió de la localització de les edificacions dins de la parcel·la agrària és la seva percepció des de la xarxa de carreteres, camins o miradors, la sensació de llunyania o proximitat que es crea, la proporció i posició en relació amb els altres elements del paisatge agrari (com ara la vegetació, la forma i les dimensions dels talussos, tanques, etc.). En aquest cas, cal tenir present els itineraris i miradors definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13).

- En els espais agraris d'elevat valor productiu (Baix Empordà, Alt Empordà, Vall d'en Bas) definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 (veure capítol 13), i inclosos en el mapa 10, de valors productius, i en els espais agrícoles singulars (pla de Martí, riera de Santa Coloma, arrossars de Pals, arrossars de Fortià i Sant Pere Pescador, arrossars de Belcaire d'Empordà, Vall d'en Bas i Bianya) o en els espais agroforestals singulars (mosaic dels Aspres, mosaic de Terrades, mosaic de Terraprimis, mosaic de les Gavarres, mosaic de Brunyola i plans de Canet d'Adri), definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 (veure capítol 13), i inclosos en el mapa de valors estètics (mapa 6.3) del Catàleg.

Criteri 12.12. Evitar els volums construïts (mides, proporcions i formes) fora d'escala que interfereixin en la visió o alterin les construccions tradicionals existents. Caldrà promoure l'adequació paisatgística de les instal·lacions associades a les explotacions agràries – magatzems, granges, coberts per a la maquinària, sitges, dipòsits, etc. –. De la mateixa manera, s'impedirà la localització de construccions d'alt impacte en les visuals de l'emplaçament (per alçada, colors, etc.) a fi de conservar els entorns dels elements del patrimoni històric.

Criteri 12.13. Garantir que els projectes d'edificacions aïllades que responguin a models i tipologies edificatòries pròpies de la zona, sense caure en la mera repetició banal de models arquitectònics i prenent en consideració el paisatge preexistent. Les alçades de les edificacions es fixaran en relació amb l'alçada de la vegetació pròpia del lloc. Alguns criteris que s'han de tenir en compte i que afecten elements estructurals del paisatge són:

- Xarxa de camins: vetllar pel seu manteniment i millora compatibilitzar els usos agraris amb els usos públics. Evitar l'obertura de camins nous a menys que no estigui justificat per motius vinculats a la viabilitat de les explotacions agràries i, en tot cas, respectar la topografia i l'estructura parcel·lària del lloc i evitar el tractament del ferm de tipus artificial.
- Xarxa de drenatge natural i canals de rec: vetllar pel seu manteniment i millora compatibilitzar els usos agraris amb els usos públics. En el cas de les obres hidràuliques (molins, assuts, rescloses, sèquies i ponts) es recomana inventariar-les i incloure-les dins dels catàlegs de béns a protegir dels POUM. Evitar l'obertura de canals nous a menys que no estigui justificat per motius vinculats a la viabilitat de l'explotació agrària tradicional i, en tot cas, respectar la topografia i l'estructura parcel·lària del lloc.
- Separacions topogràfiques, de vegetació i tanques entre conreus i parcel·les: vetllar pel seu manteniment i millora. Respectar els materials i/o la vegetació del lloc si se'n construeixen de noves.
- Estructura parcel·lària: vetllar pel seu manteniment, tot evitant processos intensius de fragmentació i/o concentració. Evitar les reparcel·lacions a menys que no estigui justificades per motius vinculats a la viabilitat de l'explotació agrària i, en tot cas, respectar en la seva execució la xarxa hidrogràfica natural i de camins, minimitzar els moviments de terra, evitar la modificació topogràfica i l'eliminació de vegetació, respectar les guies de l'estructura parcel·lària preexistent i no introduir cap tractament de tipus artificial dels llindars que no respongui a les tipologies arquitectòniques del lloc.
- Construccions i edificacions de pedra seca: vetllar pel seu manteniment i millora, així com pel seu inventari i inclusió dins dels catàlegs de béns a protegir dels POUM. Evitar noves construccions a menys que no estigui justificat per motius vinculats a la viabilitat de les explotacions agràries i, en

tot cas, destinar-les a residència i/o al suport d'aquestes activitats. Si així és, localitzar-les i construir-les segons criteris de relació amb els materials i les tonalitats de la pedra seca del lloc.

Criteri 12.14. Prioritzar l'estratègia d'harmonització per als nous projectes d'edificació aïllada, això és, la integració de l'element en el paisatge amb un resultat positiu o com a mínim neutre pel que fa a la qualitat d'aquest paisatge. Les estratègies de mimesi i d'ocultació (com ara instal·lar pantalles vegetals i, en concret, d'arbrat, amb espècies i plantacions pròpies del lloc) són les indicades quan no es pot assolir un grau acceptable d'harmonització. Excepcionalment es pot optar per l'estratègia de monumentalització quan per l'elevada qualitat formal i per la singularitat del nou element a construir i/o la seva significació social aquest hagi de passar a ser un component principal del paisatge.

Criteri 12.15. Evitar, en totes les intervencions, ocupar els terrenys amb major pendent. Quan siguin necessaris anivellaments, s'ha de procurar evitar l'aparició de murs de contenció de terres, i s'han de salvar els desnivells amb desmunts o talussos amb pendents que permetin la revegetació. Per tal de minimitzar l'impacte visual, les edificacions s'han d'esglaonar o s'han de descompondre en diversos elements simples articulats evitant la creació de grans plataformes horitzontals que acumulin en els seus extrems importants diferències de cota entre el terreny natural i el modificat.

Criteri 12.16. Impulsar la supressió de construccions en sòl no urbanitzable que estiguin fora d'ús i de baixa qualitat estètica.

Criteri 12.17. Definir la disposició i el disseny de façanes i cobertes amb criteris de conjunt unitari i en consonància amb l'entorn. En aquest sentit, vetllar perquè els acabats exteriors de façanes i cobertes contribueixin a la integració de les construccions en el paisatge. La utilització de materials durables, una bona execució en obra i un cromatisme harmònic amb el fons escènic dominant i amb una gamma de colors que evitin grans contrastos amb l'entorn; es consideren estratègies positives.

Criteri 12.18. Limitar la col·locació de tanques als casos imprescindibles i, en tot cas, procurar que siguin permeables visualment, accessibles al pas de la petita fauna i que, si es considera oportú, vagin acompanyades de vegetació adequada.

Accions

Acció 12.1. Estudiar la possibilitat de declarar zones lliures de qualsevol edificació o infraestructures que no siguin d'ús cultural els voltants dels elements amb valor històric i identitari definits en el mapa 7 de valors històrics i en el mapa 8 de valors simbòlics. Vetllar especialment per la qualitat de les construccions que s'admeten en aquesta franja. Aquestes zones haurien d'integrar-se en el sistema d'espais oberts del Pla territorial de les Comarques Gironines.

Acció 12.2. Establir plans de millora i condicionament paisatgístic i, en el seu cas, de recuperació de l'entorn visual proper (500-1000 m), per al patrimoni històric que constitueixen les edificacions isolades en el sistema d'espais oberts i que es troben recollits en el mapa 7 de valors històrics.

Acció 12.3. Promoure la senyalització amb infraestructura física –associada als itineraris o als miradors definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 16- les àrees i els elements identificats en el mapa 7 de valors històrics i en el mapa 8 de valors simbòlics.

Acció 12.4. Elaborar programes d'educació, interpretació i sensibilització del paisatge associat al patrimoni històric i simbòlic que convidin a la descoberta de diverses etapes de la història del territori i del país i la seva influència en el paisatge.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 13

Uns paisatges naturals ben conservats, amb qualitat paisatgística, viables ecològicament i que compaginin l'activitat agropecuària, l'extracció de recursos naturals i l'ús turístic i de gaudi.

CRITERIS

Criteri 13.1. Els espais naturals albergaran una vegetació i fauna pròpies del domini biogeogràfic que els correspon, i es gestionaran de manera efectiva per assolir una adequada qualitat paisatgística.

Criteri 13.2. Els paisatges naturals han de combinar el respecte per les dinàmiques naturals amb el manteniment del patrimoni material i dels valors culturals associats a aquests espais.

Criteri 13.3. Els planejament territorial i urbanístic vetllarà pel manteniment de la vocació agrícola de les àrees que envolten els espais protegits, atesa la seva funció d'àrees de transició.

Criteri 13.4. Aplicar mesures de protecció del sòl en les àrees cartografiades en el mapa de valors ecològics del present catàleg, com ara els espais d'interès natural i connector, per garantir la continuïtat natural, la connectivitat d'aquests espais i la protecció de les seves singularitats naturals. Això no exclou el respecte per les oportunitats de desenvolupament dels municipis sempre i quan es faci amb els criteris de compactació i compleció dels assentaments.

Criteri 13.5. Aplicar mesures de protecció del sòl, per garantir l'amortiment i la preservació de les dinàmiques naturals, enfront de la pressió urbanística que puguin patir els espais naturals, quan la localització d'aquests sigui adjacent als nuclis urbans. Implementant en sòls urbanitzables no consolidats, espais de transició paisatgística entre els assentaments i el sistema d'espais oberts (espais naturals, amb figura de protecció o sense, o espais agrícoles), evitant àrees de ruderalització i aplicant criteris d'integració paisatgística, per donar coherència a la continuïtat natural-urbà, mitjançant espais verds urbans, hortes urbanes o usos agraris tradicionals.

Criteri 13.6. Garantir la protecció del sòl, per la viabilitat ecològica i protegir la biodiversitat d'un sistema d'espais naturals que deixen de tenir sentit quan es troben isolats de la resta de dinàmiques naturals d'una mateixa àrea geogràfica.

Criteri 13.7. Buscar fórmules urbanístiques que permetin relligar o donar algun tipus de continuïtat als espais verds urbans (parcs, places, passeigs, etc.) respecte els espais oberts circumdants. Es tindran en compte els accessos i les entrades arbrades definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 3 (veure capítol 13).

Criteri 13.8. Impulsar una xarxa d'itineraris i miradors on s'identifiquin els valors naturals i les singulars biogeogràfiques de cada espai.

ACCIONS

Acció 13.1.- Promoure òrgans rectors i plans d'usos, gestió i protecció per tots els espais naturals que no disposin d'aquestes figures, amb l'objectiu bàsic d'elaborar un estudi d'estat de conservació i d'establir un full de ruta, on s'incloguin els objectius de qualitat ecològica i paisatgística necessaris per a cada espai natural.

Acció 13.2.- Impulsar des dels òrgans gestors dels espais naturals, una xarxa d'itineraris i miradors pel gaudi i l'observació del paisatge, basant-se amb els definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13), on es posin de rellevància els valors naturals d'aquests espais i es garanteixi la possibilitat d'accedir a la natura.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 14

Un paisatge agrícola de les planes de l'Empordanet-Baix Ter, la Selva, Valls d'Olot, Plana de l'Empordà, etc., preservat i ben gestionat arreu que mantingui a cada lloc la diversitat d'elements que el caracteritzen i el doten d'identitat pròpia.

CRITERIS

Criteri 14.1. Conservar i posar en valor tots els mosaics agroforestals, espais agraris i hortes com a espais agrícoles d'elevada biodiversitat, valor estètic i interès interpretatiu de la contribució humana sobre el paisatge.

Criteri 14.2.- Les Comarques Gironines presenten un conjunt de paisatges agraris d'elevat valor productiu (Baix Empordà, Alt Empordà, Vall d'en Bas) definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 (capítol 13) i cartografiats en el mapa 10, de valors productius, i d'altres espais agroforestals singulars (mosaic dels Aspres, mosaic de Terrades, mosaic de Terraprimis, mosaic de les Gavarres, mosaic de Brunyola, plans de Canet d'Adri) definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 (capítol 13) i cartografiats en el mapa de valors estètics 6.3 que, pel seu gran valor cultural, han de continuar mantenint el seu caràcter.

Criteri 14.3. Alguns paisatges agraris singulars de caràcter local, pels seus valors productius i estètics extraordinaris, han d'ésser objecte d'una protecció estricta mitjançant el manteniment i la millora dels seus elements estructurals. Aquests paisatges són les peces de la Rovina i closa de la Vila, closes del Ter Vell, pla de Martís, estany de Banyoles, riera de Santa Coloma, arrossars de Pals, Fortià, Sant Pere Pescador i Belcaire d'Empordà, valls d'en Bas i Bianya, definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 i cartografiats en el mapa de valors estètics 6.3, així com les hortes de Salt, les de Santa Eugènia a Girona, Bescanó, Anglès, Amer, les Planes d'Hostoles, Olot, Castellfollit de la Roca, la Canya, Ripoll, Sant Jaume de Llierca, Llançà, Besalú, Figueres, Vilabertran, Cabanes, Peralada, Castelló d'Empúries, Ullà, Torroella de Montgrí, Bisbal d'Empordà, Sant Feliu de Guíxols, Llagostera, Santa Coloma de Farners, definides en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 (veure capítol 13) i cartografiades en el mapa de valors estètics 6.1

Criteri 14.4. Promoure l'elaboració, per part dels municipis de Vilabertran, Figueres, Castelló d'Empúries, Fortià, el Far d'Empordà, Riumors, Siurana, Rabós, Sant Climent Sescebes, Garriguella, Mollet de Peralada, Pont de Molins, Masarac, Peralada, Vilajuïga, Cabanes, Llers, Sant Pere Pescador, Torroella de Fluvià, Vilamacolum, l'Armentera, Sant Miquel de Fluvià, Ventalló, Viladamat, l'Escala, Vila-sacra, Albons, la Tallada d'Empordà, Belcaire d'Empordà, Ullastret, Verges, Torroella de Montgrí, Parlavà, Ullà, Ultramort, Serra de Daró, Fontanilles, Gualta, Corçà, la Bisbal d'Empordà, Palau-sator,

Olot, la Vall d'en Bas, les Preses, Sant Feliu de Pallerols, Riudaura, Roses, Palau-saverdera, Pau, Pedret i Marzà, Vilamaniscle, Biure, Capmany, Espolla, Cantallops, Terrades, Sant Llorenç de la Muga, Cistella, Boadella d'Empordà, Cornellà de Terri, Banyoles, Vilademuls, Esponellà, Fontcoberta, Porqueres, Cabanelles, Bàscara, Vilaür, Viladasens, Saus, Camallera i Llampaies, Colomers, Jafre, Sant Jordi Desvalls, Cervià de Ter, Sant Mori, Vilopriu, Garrigoles, Girona, Sarrià de Ter, Sant Julià de Ramis, Celrà, Juià, Sant Martí Vell, Madremanya, la Pera, Sant Joan de Mollet, Flaçà, Cruïlles, Monells i Sant Sadurní de l'Heura, Corçà, la Bisbal d'Empordà, Forallac, Torrent, Palafrugell, Begur, Montràs, Vall-llobrega, Palamós, Calonge, Castell-Platja-d'Aro, Brunyola, Anglès, Canet d'Adri, Sant Gregori, Serinyà, Riudarenes, Santa Coloma de Farners, Pals, la Vall de Bianya, Sant Joan les Fonts, Salt, Bescanó, Amer, les Planes d'Hostoles, Castellfollit de la Roca, Ripoll, Sant Jaume de Llierca, Llançà, Besalú, Sant Feliu de Guíxols i Llagostera, que comprenen els espais definits en els criteris 14.2 i 14.3, plans especials urbanístics d'ordenació del paisatge. Els objectius d'aquests plans especials seran:

- La protecció de les traces i els mosaics agraris tradicionals com a elements de requalificació rural i urbana.
- Tenir cura dels límits de fronts urbans i de les franges d'espai lliure entre nuclis urbanitzats o de les vies d'entrada.
- La recuperació dels espais agrícoles abandonats que no acullen cap activitat.
- Vetllar per la qualitat paisatgística de les infraestructures (viàries, energètiques o de telecomunicacions), així com els usos i les utilitzacions del sòl que puguin malmetre o limitar el seu aprofitament agrícola, com per exemple camps de golf, càmpings i abocadors.
- Posada en valor com a espais per al lleure i l'educació.

Criteri 14.5. Vetllar pel manteniment de la vocació agrícola de les àrees que envolten els espais protegits, atesa la seva funció d'àrees de transició, establint franges de transició i connectivitat.

Criteri 14.6. Es procurarà que els horts de les Comarques Gironines, sobretot els definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 (veure capítol 13), estiguin ben inserits al lloc, que els materials que el conformen siguin respectuosos amb els elements del medi natural i coherents amb els valors paisatgístics del seu l'entorn, i que l'activitat productiva dirigida a l'autoconsum pugui coexistir amb les activitats de caràcter social, lúdic o educatiu.

Criteri 14.7. Les actuacions que s'esdevinguin en els espais agrícoles han de seguir les pautes

pròpies dels paisatges agraris preexistents i les tècniques específiques de contextualització/harmonització i/o mimesi/ocultació.

Criteri 14.8. Potenciar les actuacions de custòdia del territori i la participació de les administracions municipals principalment en els paisatges establerts en els criteris 14.2 i 14.3. Així mateix, establir mecanismes d'ajuda al manteniment de les activitats agràries pròpies d'aquests paisatges agraris quan sigui necessari.

Criteri 14.9. Posar en valor determinats elements de suport a l'activitat agrícola per tal d'obrir noves vies de desenvolupament rural lligats al turisme de descoberta i interpretació (arquitectura de la pedra seca, infraestructura d'aprofitament de l'aigua, etc.). Una via és promoure l'agroturisme com una oportunitat de complementaritat econòmica per al manteniment de les explotacions familiars agràries en actiu. D'altra banda, es donarà valor afegit als productes primaris d'aquestes zones, el vi, els fruits secs, l'oli, la fruita dolça, els cítrics i els productes d'horta, mitjançant estratègies de valorització del paisatge i de diferenciació del tipus de producció.

Criteri 14.10. En les intervencions d'enginyeria, obres projectades i en els nous regadius, els possibles processos de concentració parcel·lària haurien de respectar la xarxa hidrogràfica natural i els camins, i minimitzar els moviments de terra, la modificació topogràfica i l'eliminació de vegetació.

Criteri 14.11. Garantir l'accés als paisatges dels mosaics agroforestals i agraris, que han de mostrar-se a la població de les Comarques Gironines com un paisatge atractiu, obert i acollidor, que convidi a la descoberta. En aquest sentit, cal mantenir els antics camins agrícoles tot facilitant la seva senyalització i aprofitament com a itineraris turístics i de promoció de rutes de descoberta del paisatge dels mosaics agroforestals i agraris. Cal tenir en compte, sobretot, els itineraris i miradors definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13).

Criteri 14.12. Impulsar línies d'ajuts pel manteniment, suport i recuperació de les activitats agràries.

Criteri 14.13. Fomentar programes d'educació, interpretació i sensibilització del paisatge agrícola, en relació amb els seus valors paisatgístics, productius i naturals.

ACCIONS

Acció 14.1. Promoure entre diverses institucions i entitats públiques i privades fórmules de protecció i gestió dels paisatges d'interès agrari de l'Alt Empordà, el Baix Empordà, la Vall d'en Bas i Bianya, pla de Martís, plans de Canet d'Adri i Terraprimis definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 14 (veure capítol 13) per tal de garantir-ne la conservació i promoció.

Acció 14.2. Els organismes competents podrien recolzar rutes turístiques per promocionar els productes tradicionals posant en relació els allotjaments rurals i la comercialització d'aquests productes: ruta de l'arròs de Pals, ruta del vi de l'Empordà, ruta de l'Oli de Pau, etc.

Acció 14.3. Senyalitzar els itineraris rodats i no rodats que creuen les zones d'alt valor productiu, els espais agraris singulars, els mosaics agraris singulars i els sistemes d'hortes amb indicacions d'aquestes zones i com a elements d'identitat de diversos sectors de les Comarques Gironines. Cal tenir en compte els itineraris i miradors definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13).

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 15

Unes singularitats i conjunts geomorfològics (volcans, penya-segats, cales, cingleres, turons etc.), preservades com a elements configuradors del paisatge, revalorant el seu caràcter i el contacte amb el seu entorn.

CRITERIS

Criteri 15.1. Es consideren paisatgísticament positives les transformacions físiques encaminades a restituir la morfologia natural en aquells llocs on hagués estat modificada.

Criteri 15.2. Els moviments de terres motivats per l'agricultura, les infraestructures i l'edificació no han d'anar més enllà del que sigui estrictament necessari, minimitzant els desmunts i terraplens i l'afectació al sistema de drenatge natural.

Criteri 15.3. Les solucions tècniques i els resultats formals de les intervencions en la morfologia del territori (desmunts, terraplens) han de partir de les característiques del sòl pel que fa al pendent i garantir una revegetació coherent amb el paisatge de l'entorn.

Criteri 15.4. S'ha de garantir la preservació de la morfologia primigènia del territori en els indrets i sistemes definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 15 (veure capítol 13).

Criteri 15.5. Evitar la desfiguració de les singularitats geomorfològiques definides en l'objectiu de qualitat paisatgística 15 (veure capítol 13) amb construccions, infraestructures, i en general, amb barreres visuals que impedeixin o dificultin considerablement la percepció de les imatges més interessants d'aquestes singularitats des de llocs accessibles i trams viaris transitats.

Criteri 15.6. En la revisió dels POUM de tots els municipis de les Comarques Gironines s'ha de preservar la imatge de les singularitats geomorfològiques definides en l'objectiu de qualitat paisatgística 15 (veure capítol 13) condicionant les dimensions, volumetria i colors de les edificacions que puguin afectar-les, buscant traçats alternatius per a la implantació de les infraestructures i altres elements barrera, i establint àrees i franges amb paràmetres limitatius d'edificació o de no edificació. Els POUM establiran les zones on caldrà la redacció de plans especials urbanístics per a la preservació d'altres singularitats geomorfològiques de caràcter local.

Criteri 15.7.- En tractar-se d'espais i elements singulars, les concessions de noves llicències d'explotació d'activitats extractives asseguraran la preservació dels paisatges constituïts per les singularitats definides en l'objectiu de qualitat paisatgística 15 (veure capítol 13).

Criteri 15.8. Fer visible en la xarxa de miradors i d'itineraris (objectiu de qualitat paisatgística 18) les diferents singularitats geomorfològiques definides en l'objectiu de qualitat paisatgística 15 (veure capítol 13).

ACCIONS

Acció 15.1.- Impulsar per part dels poders públics, ja siguin els ajuntaments o a través d'una administració superior, la realització d'un estudi o diversos estudis que caracteritzin els elements geomorfològics definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 15 (veure capítol 13) i que delimiti, d'acord amb criteris paisatgístics, els seus perímetres de protecció. Aquest estudi serà la base per als POUM (veure criteri 15.6), i alhora establiran eines o mecanismes per a la protecció, la gestió, l'ordenació o la revaloració d'aquestes singularitats.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 16

Un sistema d'itineraris i miradors que emfatitzin les panoràmiques més rellevants i permetin descobrir i interactuar amb la diversitat i els matisos dels paisatges de les Comarques Gironines.

CRITERIS

Criteri 16.1. En tant que els valors del paisatge s'aprecien a partir de la seva percepció, és un objectiu d'abast general facilitar l'accés dels ciutadans a aquells llocs on la percepció i interacció amb el paisatge és més àmplia i suggerent: els miradors i els itineraris paisatgístics.

Criteri 16.2. Els poders públics han de promoure, directament o mitjançant convenis amb entitats, una xarxa d'itineraris paisatgístics i de miradors accessibles a peu o amb vehicles (citats en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 -veure el capítol 13-) que permetin una suficient percepció dels valors paisatgístics del territori. Aquesta xarxa, que comprèn miradors i camins existents, i d'altres a consolidar, hauria de rebre, allà on correspongui, les actuacions necessàries de condicionament, senyalització, manteniment i difusió per tal de potenciar la funció de facilitar la percepció dels valors del paisatge i el coneixement del territori.

Criteri 16.3. Les actuacions en camins i miradors en els espais oberts han d'evitar l'artificialització innecessària dels miradors i itineraris.

Criteri 16.4. Es procurarà evitar la presència d'elements situats a menys de 0,9 Km. que irrompin negativament en el camp visual dels miradors i itineraris (elements verticals: torres elèctriques, aerogeneradors, algun edifici, instal·lacions industrials) per tal de mantenir tan nítida com sigui possible la panoràmica des de cada punt. També es procurarà tenir en compte els criteris del Catàleg en el planejament urbanístic i instruments d'ordenació del paisatge que identifiquin aquests elements a fi de poder adoptar estratègies d'integració.

Criteri 16.5. Les administracions públiques prestaran una especial atenció als miradors i itineraris més accessibles, als que es troben en els espais periurbans i també als camins de ronda marítims.

Criteri 16.6. En la revisió del planejament urbanístic han de definir-se itineraris al voltant dels nuclis urbans i identificar els trams des d'on la percepció del paisatge és més suggerent. Caldrà prioritzar els itineraris i miradors que permetin percebre millor el patrimoni paisatgístic local, tot connectant edificis d'interès, miradors, centres d'interpretació, parcs periurbans, àrees recreatives, i procurar que s'organitzin en forma de xarxa.

Criteri 16.7. Evitar que la construcció de nova xarxa viària i ferroviària fragmenti els itineraris no motoritzats citats en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13).

Criteri 16.8. Les estratègies turístiques de les Comarques Gironines integraran la xarxa de miradors i recorreguts definida en el Catàleg per tal de fomentar el paisatge com un atractiu turístic de primer ordre.

ACCIONS

Acció 16.1.- Integrar els miradors de consolidació prioritària de les Comarques Gironines definits a l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13) en el Pla territorial parcial de les Comarques Gironines:

- El Mont
- Mare de Déu del Far
- Far de Cap de Creus
- Far de Sant Sebastià
- Plaça de la fortalesa d'Hostalric
- Muralla de Girona
- Observatori Senillosa
- Plaça del Castell de Llagostera
- Puigsou
- Puig Neulós
- Tregurà de Dalt
- Puig Redon
- Collada de Fontalba
- Turó de Sant Joan
- Sant Elm
- Castell de Montgrí
- el Pedró de Pals

- Mare de Déu dels Àngels
- Puig de Mala Veïna (ctra. Peralada a Garriguella)
- Castell de Montsuriu

Acció 16.2.- Integrar la xarxa d'itineraris paisatgístics globals de les Comarques Gironines definits a l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13) en el Pla territorial parcial de les Comarques Gironines. Aquests itineraris són, en el cas dels motoritzats:

- L'autopista AP-7 al seu pas per les Comarques Gironines
- L'itinerari de Girona a Ulldeter
- L'itinerari per la Costa Brava, des de Blanes a Portbou
- L'itinerari de Llançà a Ribes de Freser
- L'itinerari de les Guílleries a Olot
- L'itinerari de l'eix ferroviari Portbou-Hostalric.

Els itineraris no motoritzats són:

- GR-1
- GR-2
- GR-3
- GR-11
- GR-83 o Camí del nord
- GR-92
- GR-178 o Ruta d'en Serrallonga
- GR-210 o Ruta del Ter
- La Ruta del Carrilet (Olot – Girona – Sant Feliu de Guíxols)
- La Ruta del Ferro i del Carbó, i la Ruta del Camí Ral i Ramader
- La Ruta del Tren Petit
- El camí de Sant Jaume

Acció 16.3.- Integrar tota la xarxa de miradors i itineraris definida en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (capítol 13) en les principals estratègies turístiques d'àmbit supramunicipal de les Comarques Gironines. Aquests estan definits en el mapa 4. Rutes i miradors.

Acció 16.4.- Elaborar per part dels poders públics, en col·laboració amb altres administracions i en particular per part de l'administració actuant en matèria turística, un protocol per al condicionament, senyalització i manteniment de miradors i itineraris que ho requereixin, que faciliti la percepció i la interacció amb el paisatge. El condicionament de senders, miradors, fonts, i en general qualsevol infraestructura o servei d'ús públic o cultural compatible amb el medi, haurà de ser curosament avaluada i dissenyada d'acord amb la freqüentació i la vulnerabilitat del lloc, particularment en relació amb els valors recollits en la cartografia d'aquest Catàleg.

Acció 16.5.- Crear una línia d'ajudes destinades als ens locals o comarcals per a la construcció de miradors i condicionament d'accessos, a través del Fons per a la protecció, gestió i ordenació del paisatge establert per la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge, si s'escau amb preferència per la xarxa identificada en el Catàleg.

Acció 16.6.- Edició per part dels poders públics, amb la col·laboració d'entitats, de guies oficials d'interpretació del paisatge, divulgació de la xarxa de camins, assenyalament de fites, espais d'interès, mesures de manteniment i mesures complementàries de seguretat.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 17

Unes fites i fons escènics preservats i revalorats que es mantinguin com a referents visuals i identitaris de qualitat.

CRITERIS

Criteri 17.1. Es garantirà l'observació i la interpretació de les perspectives paisatgístiques als ciutadans.

Criteri 17.2. Evitar les afectacions, alteracions geomorfològiques o la instal·lació de telecomunicacions, parcs eòlics i fotovoltaics o altres elements potencialment distorsionadors sobre els fons escènics emblemàtics següents: Cap de Creus, Albera, Salines, Canigó, Montgrí, Gavarres, Montseny, Guillerries, el Far, Mare de Déu del Mont, Bassegoda, Sant Marc, Comanegra, Rocacorba, Costabona, Bastiments, Gra de Fajol, Fontlletera, Puigmal, Llancers, Puigsacalm, Santa Magdalena, els Plans, serra Cavallera-Taga, Ardenya-Cadiretes, Montnegre.

Criteri 17.3. S'evitarà la desfiguració de les fites paisatgístiques definides en l'objectiu de qualitat paisatgística 17 (veure capítol 13), amb construccions, infraestructures, i en general, amb barreres visuals que per causa de la seva dimensió, forma o color impedeixin o dificultin considerablement la percepció de les imatges més interessants del territori des de llocs accessibles i trams viaris transitats.

Criteri 17.4. En la revisió dels POUM de tots els municipis de les Comarques Gironines s'ha de preservar la imatge de les fites i dels fons definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 17 (veure capítol 13) condicionant les dimensions, la volumetria i els colors de les edificacions que puguin afectar-les, buscant traçats alternatius per a la implantació de les infraestructures i altres elements barrera, i establint àrees i franges amb paràmetres limitatius d'edificació o de no edificació. Els POUM establiran les zones on caldrà la redacció de plans especials urbanístics per a la preservació de fites i fons escènics de caràcter local.

Criteri 17.5. Els miradors i itineraris definits en objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure el capítol 13) han de fer perceptibles els diferents elements que constitueixen les fites i els fons escènics de les Comarques Gironines. Amb aquesta finalitat s'han d'evitar les construccions i en general les barreres visuals que impedeixin o dificultin considerablement la percepció de les imatges conformades pels fons escènics i les fites definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 17 (veure capítol 13).

Criteri 17.6. En tractar-se d'espais especialment fràgils, les concessions de noves llicències d'explotació d'activitats extractives asseguraran la preservació dels paisatges constituïts per les fites i fons escènics definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 17 (veure capítol 13).

Criteri 17.7. Seran objecte prioritari del Fons per a la protecció, gestió i ordenació del paisatge que estableix la Llei del paisatge les actuacions encaminades a recuperar fons escènics i fites que hagin estat malmeses per construccions o infraestructures.

ACCIONS

Acció 17.1.- Protegir tots els fons escènics i les singularitats geomorfològiques que identifica el Catàleg, definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 17 (veure capítol 13) com a referents paisatgístics i identitaris de les Comarques Gironines.

Acció 17.2.- Promoure l'elaboració d'un inventari de les edificacions i infraestructures existents a les Comarques Gironines que obstaculitzen o desvirtuen la imatge de les fites i fons escènics dels miradors i itineraris definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 16 (veure capítol 13), així com d'altres indrets d'accés, avaluant-ne el grau d'impacte visual i determinant estratègies dirigides a la seva ocultació, contextualització o, si s'escau a l'eliminació.

Acció 17.3.- Promoure la recuperació de fons escènics i fites que hagin estat malmesos per construccions o infraestructures. Es prioritzaran aquelles actuacions que afectin les fites i fons escènics definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 17 (veure capítol 13).

Acció 17.4.- Promoure programes d'educació i interpretació que relacionin i expliquin la presència, antiguitat i localització dels fons escènics i fites de les Comarques Gironines i els relacionin amb la resta de valors paisatgístics que contenen.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA 18

Una façana marítima que mantingui la identitat paisatgística de cada lloc, els elements propis de caràcter natural, històric, cultural i etnogràfic de la primera línia de costa (espais naturals, camins de ronda, fars, edificis d'estil modernista i colonial, passeigs marítims, «tinglados» i instal·lacions portuàries).

CRITERIS

Criteri 18.1. Mantenir la identitat del paisatge litoral, la tipologia i les pautes compositives de les façanes marítimes formades per assentaments històrics, especialment els definits en el patró d'assentaments urbans del litoral: Colera, Port de la Selva, Port Lligat, Cadaqués, Sant Martí d'Empúries, Calella de Palafrugell i Tamariu (cartografiats en el mapa 6.2 de valors estètics). Els POUM d'aquestes poblacions hauran de garantir aquest objectiu adoptant, quan siguin necessàries, mesures per recuperar la coherència formal de les façanes marítimes preexistents.

Criteri 18.2. Procurar evitar en la mesura de lo possible continus edificats mitjançant sistemes d'ordenació adequats. Els principals continus urbans de la façana litoral són: Lloret de Mar-Blanes, Canyelles, urbanitzacions al nord de Tossa de Mar, S'Agaró-Sant Feliu de Guíxols. Platja d'Aro-S'Agaró, Sant Antoni de Calonge sud, Sant Antoni de Calonge-Palamós, La Fosca- Palamós, Callella sud, Llafranc, Tamariu, Cap de Begur, Sa Punta, L'Escala est, Roses est, Cadaqués-S'Oliguera-Portlligat, Port de la Selva nord, Llançà sud, Llançà nord i Colera Nord (cartografiats en el mapa 10, relacionat amb les dinàmiques paisatgístiques).

Criteri 18.3. Afavorir la integració en l'entorn dels nous trams del litoral urbanitzats a través de la renaturalització i l'afavoriment de les espècies autòctones.

Criteri 18.4. Promoure l'eliminació gradual dels rètols publicitaris i dels suports obsolets, així com de la retolació comercial, a tot l'espai conformat per la façana marítima.

Criteri 18.5. Establir actuacions de millora dels entorns naturals costaners tot evitant la instal·lació d'elements o activitats no propis del lloc per tal de reforçar la diferenciació respecte l'espai urbà.

Criteri 18.6. Mantenir i revalorar a través de les eines de desplegament dels POUM els elements arquitectònics singulars (fars, torres de defensa, ...) com a elements de referència històrica de la façana marítima, posant èmfasi en els municipis que concentren més exponents d'elements històrics de caràcter defensiu. Aquests són: Blanes, Tossa de Mar, Sant Feliu de Guíxols, Palamós, Palafrugell, Begur, Torroella de Montgrí, l'Escala, Roses i Cadaqués.

Criteri 18.7. Promoure el recorregut continu al llarg de tota la façana marítima gironina relligant els trams de camins de ronda existents i utilitzant una senyalització adequada.

Criteri 18.8. Promoure la identificació i restauració paisatgística dels trams de camins de ronda que ho requereixin, fomentant la revegetació amb espècies representatives dels ecosistemes litorals.

Criteri 18.9. Afavorir la integració ambiental dels passeigs marítims incrementant les possibilitats de reduir els trams durs i la incorporació d'un paisatge de dunes i vegetació autòctona quan sigui possible.

Criteri 18.10. Tractar acuradament els fronts urbans marítimes en el planejament urbanístic amb l'objectiu de preservar el seu caràcter. Els POUM de tots els municipis costaners han d'establir mesures per recuperar la coherència formal en aquells fronts que l'haguessin perduda per causa de la volumetria dels edificis o de la baixa qualitat de l'arquitectura. Aquestes mesures haurien de tractar els elements locals característics; possibilitar l'accés públic a tota l'àrea i fomentar el contacte ciutadà amb les zones d'aigua; recuperar, potenciar i preservar les grans panoràmiques obertes de vista al mar, o convertir els edificis catalogats (fars, edificis singulars, barris mariners, drassanes, tinglados, llotges, magatzems portuaris, cases de pescadors) com elements positius del paisatge en la nova ordenació.

Criteri 18.11. Establir millores estructurals als ports esportius existents per tal d'optimitzar les seves capacitats i rendiments. En aquest sentit, repensar el paper de les marines seques com a alternativa als amarradors tradicionals, atenent no només a la capacitat terrestre d'admetre aquestes instal·lacions complementàries sinó, i principalment, la capacitat del sistema marítim costaner i a la seva fragilitat ambiental, on aquests sistemes resulten menys invasius i, a més, suporten major nombre d'embarcacions.

Criteri 18.12. Condicionar l'augment de ports esportius al fet que s'integrin quant a dimensions i instal·lacions al conjunt de la façana marítima i prendre en consideració tots els elements definits en l'objectiu de qualitat paisatgística 18 (veure capítol 13).

Criteri 18.13. Millorar i afavorir la integració dels ports pesquers dins la trama urbana.

ACCIONS

Acció 18.1.- Desenvolupar una estratègia comuna entre totes les administracions que estan vinculades a la façana litoral a fi d'obtenir uns nivells mínims de coherència en el tractament unitari del front edificat, principalment referent a materials utilitzats, senyalització i generació d'espais públics en el front marítim.

Acció 18.2.- Promoure l'elaboració de plans especials d'ordenació del paisatge dels fronts marítics, per adaptar-los a les especificitats geomorfològiques, d'edificació, de patrimoni i d'edificació del lloc. Es consideren zones prioritàries d'actuació les franges costaneres on hi ha una dinàmica de continu urbà. Aquestes són: Lloret de Mar-Blanes, Canyelles, urbanitzacions al nord de Tossa de Mar, S'Agaró-Sant Feliu de Guíxols. Platja d'Aro-S'Agaró, Sant Antoni de Calonge sud, Sant Antoni de Calonge-Palamós, La Fosca- Palamós, Callella sud, Llafranc, Tamariu, Cap de Begur, Sa Punta, L'Escala est, Roses est, Cadaqués-S'Oliguera-Portlligat, Port de la Selva nord, Llança sud, Llança nord i Colera Nord.

Acció 18.3.- Regular de manera unitària les edificacions disperses de la façana marítima tals com restaurants, bars, edificacions de suport als serveis d'oci o equipaments públics.

Acció 18.4.- Promoure l'elaboració de plans espacials d'ordenació del paisatge de tots els ports de la Costa Brava per millorar les relacions port - nucli urbà - població i la gestió d'aquestes instal·lacions. Valorar paisatgísticament els ports tradicionals amb la definició de criteris unitaris d'edificació per al conjunt de la Costa Brava. Susceptibles de fons de paisatge. Prioritzar la integració dels elements arquitectònics rellevants amb el context urbà i el paisatge marítim que els envolta.

Acció 18.5.- Promoure l'elaboració d'una guia que presenti els principals criteris paisatgístics per a la construcció i/o remodelació de passejos marítics, així com de les urbanitzacions de la franja litoral no inserides dins de la trama urbana (volums, tipologies d'edificació, materials i colors).

Acció 18.6.- Promoure la redacció d'instruments de planificació que tinguin com a objectiu millorar les edificacions emblemàtiques de la façana marítima, per tal de donar reconeixement al seu paper històric i incorporar-les com a referents de rutes i itineraris de la costa.

Acció 18.7.- Garantir que els plans urbanístics de desenvolupament, situats a la façana litoral, situïn de manera estratègica les zones lliures amb l'objectiu d'evitar nous continus edificats i facilitar la transició entre l'espai urbà i marítim. A més, seria desitjable que incorporessin projectes de paisatge complementaris als d'urbanització amb l'objectiu de garantir un tractament de qualitat de les zones verdes, que permeti adaptar-los a les especificitats geomorfològiques i de patrimoni arquitectònic i natural. Aquest fet ha de contribuir a mantenir la identitat paisatgística de la façana marítima.

En aquest sentit, s'enumeren les següents àrees en sòl urbanitzable:

-Llançà: sòl urbanitzable delimitat zona del Grifeu de dalt.

-Llançà: sòl urbanitzable delimitat zona de l'Argilera.

-Port de la Selva: sòl urbanitzable delimitat, entre la platja de Sota s'Arenella i la platja de la Vall.

-Cadaqués: sòls urbanitzables delimitats al voltant de Portlligat, entre el puig de s'Alqueria i s'Oliguera.

-Begur: sòl urbanitzable delimitat zona de sa Riera – càmping El Maset.

-Castell-Platja d'Aro: sòl urbanitzable delimitat de l'àrea del càmping Vall d'Or Europ.

-Sant Feliu de Guíxols: sòl urbanitzable delimitat amb Pla parcial aprovat, al nord de Sant Elm.

-Tossa de Mar: sòl urbanitzable delimitat amb Pla parcial aprovat, de la zona del torrent de cala Morisca, entre les urbanitzacions de Canyelles i Martossa.

-Lloret de Mar: sòl urbanitzable delimitat sector cala Banys.

-Lloret de Mar: sòl urbanitzable delimitat amb Pla parcial aprovat, al voltant dels Jardins de Santa Clotilde.

Acció 18.8.- Promoure projectes de millora paisatgística en espais urbans ja consolidats a la façana litoral. En aquest sentit es recomanen reordenacions i si s'escau l'eliminació de construccions en desús en les rehabilitacions i/o canviï l'ús. A més, cal que aquests projectes de millora paisatgística prevegin un tractament acurat de les zones lliures, incorporin elements vegetals i tinguin en compte el tractament de les façanes.

En aquest sentit, s'enumeren les següents àrees urbanes:

-Llançà: sòl urbà zona urbanització Santa Isabel.

-Roses: sòl urbà zona de les Canyelles Petites.

-Port de la Selva: sòl urbà, entre la platja de Sota s'Arenella i la platja de la Vall.

-Begur: sòl urbà zona entre Aiguafreda i sa Tuna

-Palamós: sòl urbà a l'est de la cala de la Fosca, a la cala s'Alguer.

-Calonge: sòl urbà de l'àrea del càmpings de Treumal.

-Castell-Platja d'Aro: sòl urbà del puig Pinell.

-Sant Feliu de Guíxols: sòl urbà zona urbanització Ca n'Oliva.

-Sant Feliu de Guíxols: sòl urbà zona sud de la urbanització Punta Brava.

-Tossa de Mar: sòl urbà zona urbanització cala Salionç.

-Tossa de Mar: sòl urbà zona urbanització de cala Giverola i càmping La Pola.

-Tossa de Mar: sòl urbà zona Vinya de l'Oliver, sobre l'Infern d'en Caixa.

-Tossa de Mar: sòl urbà al nord de la punta dels Cards.

PROPOSTA DE MESURES I ACCIONS TRANSVERSALS

La proposta de mesures (criteris) i accions presenta un conjunt d'elements transversals que depassen els 18 objectius de qualitat paisatgística i que també han de ser considerats a les Comarques Gironines. A continuació es presenten les propostes de mesures (criteris) i accions relatives a aquests elements transversals i que són aplicables a l'àmbit territorial de les Comarques Gironines:

- Promoure la **creació de figures de gestió supramunicipals** amb l'objectiu que les diferents administracions consensuin les mesures i accions de forma compartida i estableixin mecanismes de gestió conjunta.
- Desenvolupar **instruments que permetin la concertació i el consens** en relació amb la gestió, ordenació i protecció del paisatge per part dels diferents agents de les Comarques Gironines que hi intervenen (polítics, econòmics i socials). Un exemple dels instruments a desenvolupar són les **cartes del paisatge**, com les que ja estan desenvolupant els municipis de la Vall de Camprodon o de l'Alt Empordà.
- Garantir els mecanismes adequats per a la participació dels ciutadans en les decisions futures que afectin el paisatge, com una via de reconeixement dels seus paisatges. En aquest sentit, cal establir procediments (enquestes, fòrums de debat, etc.) per a la **participació activa de la població**. Els mecanismes de participació haurien d'incloure la presentació d'informació visual infogràfica i tècniques de modelització que facilitin la comprensió.
- Incorporar la **valoració dels elements intangibles del paisatge** (simbòlics, identitaris, etc.) en els procediments de participació a escala local, ja que sovint aquests elements són més fàcilment perceptibles pels habitants o els visitants d'un territori.
- Fomentar **l'educació en els valors del paisatge** a la població de les Comarques Gironines com a mecanisme de conscienciació de la necessitat de gestió, ordenació i protecció del paisatge. És molt important que una societat aprengui a conèixer els seus paisatges i els trets que els defineixen per tal de posar-los en valor i reconèixer quan i perquè aquests valors poden estar en perill. Una primera via és la publicació del Catàleg de paisatge.
- **Protegir i posar en valor el patrimoni intangible vinculat al paisatge** (tècniques tradicionals de treball de la terra, contes, cançons, pintura de paisatge, etc.), que han contribuït a la identitat dels paisatges.
- Endegar una **gestió activa del paisatge no visual**, per exemple, l'acústic, identificant les característiques no visuals del paisatge.

